

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 28. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 126
66001 KOPER
8554 AA
60100200

Poltrina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XL. št. 128 (11.851)

Trst, sreda, 30. maja 1945

Po predvčerajšnjem dogovoru med Spadolinijem in De Mito Čedalje večja verjetnost vladne krize tako po junijskih evropskih volitvah

Ostro sporočilo tajništva KPI s ponovno zahtevo po Craxijevem odstopu

RIM — Se politični položaj v Italiji vendarle počasi jasni? Vrsta dogodkov zadnjih dni priča, da se stališča pomikajo v eno samo smer. Na osnovi informacij, ki jih je bilo mogoče zbrati v zadnjih dneh, lahko le še potrdimo težnjo, da pride po volitvah do vladne krize in potem do sestave nove vlade, ki naj bi jo vodil demokristjan.

Ta teza je prvič prišla na dan na sestanku med De Mito in Spadolinijem, ko je tajnik republikanske stranke jasno povedal, da bi PRI ugodno ocenila povratek katerega demokristjana v Palačo Chigi. To je potrdil včeraj La Malfa, ki je brez dlak na jeziku dejal, da gre za zelo pomembno politično dejanje: če se dve stranki neke koalicije srečata, pomeni, da je dozorelo kritično stališče ne o formuli koalicije, ampak o načinu, kako je vodena ta vlada.

Tudi predsednik demokristjanskih poslancev Rognoni je dejal, da prihaja do soglasja med demokristjani in republikanci o številnih vprašanjih. Nič novega, saj je to soglasje vedno obstajalo, je še dodal Rognoni in La Malfa je še izrecno poudaril, da sporazum predvideva tudi podporo re-

publikancev demokristjanskemu predsedniku vlade, čeprav ne vsebuje avtomatizma, da mora za vsako ceno predstavnik KD v Palačo Chigi.

Nova kritika Craxijevi vladi je prišla danes iz Ulice Botteghe oscure. Tajništvo KPI je namreč izdalo zelo ostro sporočilo, v katerem poudarja, da petstrankarska večina ne obstaja več in da vlado ohranjata pri življenju samo medsebojni strah

in izsiljevanje. Komunisti torej pozivajo »vse demokrate in vse zdrave sile v državi« k skupni akciji za obrambo demokracije in ustave za izčiščenje političnega življenja, da se Italija čimprej razbremeni žalostnega bremena, ki ga predstavlja frama-sonska loža P2 in da »vstopi v Evropo čista Italija«. Skratka komunisti ponovno zahtevajo odstop Craxijeve vlade.

Seveda obstaja vprašanje, kaj bi se po odstopu Craxija lahko zgodilo. V Palačo Chigi naj bi se torej vrnil demokristjan in kaže, da je tudi predsednik republike Pertini pripravljen poveriti mandat demokristjanskemu kandidatu. Na spisku sta Forlani in Andreotti. Forlani pa bi bil pripravljen sprejeti mandat samo v primeru, da sodi to v okvir dogovora med socialisti in demokristjani. Če pa bi socialisti na tak dogovor ne pristali, bi se pojavila zelo zapletena situacija, kajti edina številčna možna večina brez socialistov predstavlja sporazum med komunisti in demokristjani. Ta možnost pa je sedaj še zelo daleč.

Os Spadolini - De Mita je torej zaenkrat predvsem strateška poteza za pričakovanje razvoja dogajanj. Tega razvoja pa predvidoma ne bo pred volitvami.

Medtem pa se je začelo sklepno zasedanje parlamentarne komisije o frama-sonski loži P2. Včeraj je govoril radikalec Teodori: govoril je 5 ur, obregnil se je ob marsikoga, v bistvu pa se ni veliko oddaljil od poročila Anselmijeve. (BBR)

Gellijeva spomenica Anselmijevi

RIM — Licio Gelli, »veliki lutka« skrivne frama-sonske lože Propaganda 2, je spet udaril. Včeraj, ravno med začetkom razprave o poročilu predsednice Anselmijeve v parlamentarni komisiji o delovanju njegove razpuščene bratovščine, je pobegli veliki mojster poskrbel za novo presenečenje. Koncipient Gellijevega odvetnika Fabia Deana iz Perugie je prinesel v pisarno Anselmijeve v palači, kjer se sestaja komisija, debelo kuverto z Gellijevo spomenico in okrog 50 priloženimi originalnimi dokumenti.

Odvetnik Dean je izjavil, da gre za prvi del spomenice, ki jo bo Gelli še dopolnil, v kateri zavrača vse obtožbe in zlasti zaključke Anselmijeve. Zlasti je zagonetna Deanova trditev, da je istovetenje zaplenjenega seznama iz Gellijeve vile s praviimi imeniki članov »prisiljena«. Gre za Gellijevo svarilo bivšim podpornikom?

Od včeraj svet NATO zaseda v Washingtonu

WASHINGTON — Od včeraj popoldne je 16 zunanjih ministrov držav članic NATO na delu, da bi pregledali sedanji mednarodni položaj, predvsem pa zato, da dosežejo sporazum o signalu, ki ga ba namenili Sovjetski zvezi in jo skušali spet privesti za pogajalno mizo glede jedrske razorožitve.

Nič ni že vnaprej določeno, kajti znana so razhajanja med samimi evropskimi zavezniki ZDA. Primer Ni-

zemske je glede tega dovolj zgovoren, saj ni še jasno, ali bodo na njenem ozemlju lahko nastavili 48 izstrelkov »cruise«.

O tem je govoril tudi italijanski minister Andreotti takoj po sestanku s Shultzom, na katerem je ameriškemu državniku potrdil italijansko zvestobo zahodnemu zavezništvu.

Na sliki (telefoto AP): Shultz in Andreotti po včerajšnjem pogovoru.

Medtem ko vlada v Zalivu navidezno zatišje

ZDA uradno potrdile pošiljko protiletalskih raket Arabiji

RIJAD — V Perzijskem zalivu že nekaj dni vlada zatišje, najbrž v pričakovanju nove iranske ofenzive, ki jo nekateri napovedujejo za v petek. To zatišje pa je povsem navidezno, saj se vojni dogodki na tem delu sveta kopičijo eden na drugega, brez premora. Tako je včeraj Bela hiša tudi uradno potrdila, da so ZDA

poslale 400 protiletalskih raket v Saudsko Arabijo. Pošiljka je na osnovi Reaganovega ukaza, saj lahko predsednik ZDA v nujnih primerih sam odloča, ne da bi se posvetoval s Kongresom.

V Beli hiši so namreč rakete tipa »Stinger« za Saudsko Arabijo opra-

vičili kot nujen ukrep »v interesu državne varnosti ZDA« in v luči grožnje plovbe tankerjev ter potencialne nevarnosti za naftne terminale v Saudski Arabiji. Po mnenju Washingtona je oborožitev Rijada daleč od tega, da bi prilivala olja vojni v Zalivu, prej nasprotno, saj »zmanjšuje nevarnost širjenja spopada«.

Medtem so avstralski sindikati mornarice in mornarskih častnikov sporočili, da nobena avstralska ladja ne bo plula v Zaliv, dokler bo tam trajala vojna. Na to je posredno odgovoril kuvarjski minister za nafto šek Al Sabah, ki meni, da bodo taki ukrepi (kot je tudi japonski) negativno vplivali na gospodarstvo posameznih držav, medtem ko ne bodo v ničemer prizadeli dežel proizvajalk nafte v Zalivu, saj lahko le-te najamejo druge tankerje. Teh je na tržišču veliko, saj je »tržišče brodarin« ta čas v krizi.

Zadnji poskus za rešitev OI

LAUSANNE — Še zadnji poskus, da bi rešili olimpijske igre v Los Angelesu in prepričali Sovjetsko zvezo, naj se vendarle udeleži te velike športne manifestacije. Tako bi lahko označili današnje potovanje predsednika mednarodnega olimpijskega komiteja Juana Antonia Samarancha v Moskvo.

Sam Samaranch je izjavil, da se bo do konca boril za dosego svojega cilja in upa, da bo lahko izročil Černenku pismo, ki ga je sestavil s predsednikom organizacijskega odbora OI Ueberrothom. Povabil bo tudi člane sovjetskega olimpijskega komiteja, da se prepričajo v Los Angelesu o dejanskem stanju in tako prekličejo bojkot.

Za splošno stavko na Goriškem

GORICA — V sredo, 6. junija, bo na Goriškem splošna stavka, ki jo je oklical sindikalna federacija CGIL. Stavko in manifestacijo v Gorici naj bi podprli predlog o spremembi vladnega dekreta glede cene dela in še enkrat postavili vprašanje ohranitve zaposlitvene ravni v goriški pokrajini.

O tem je bil včeraj govor na pokrajinskem aktivu CGIL v Trzinu, kjer so razpravljali predvsem o odnosih znotraj sindikalnega gibanja. Predlog o spremembi vladnega odloka namreč enotno podpirata tako komunistična kot socialistična komponenta CGIL. Ta sindikat je oklical splošno stavko, na katero vabi tudi CISL in UIL, ker pa je s strani slednjih zelo verjeten negativni odgovor.

NA 8. STRANI

Drevi Roma-Liverpool za pokal prvakov

RIM — V Rimu je vse nared za drevišnji veliki nogometni finale pokala prvakov med domačo Romo in Liverpoolom. Srečanje se bo pričelo ob 20.15 in ga bo neposredno prenašala tudi italijanska televizija na prvem sporedu s pričetkom ob 20.10.

Kolikšno je zanimanje za to tekmo, kaže že podatek, da so vse vstopnice prodane že pred časom, sedaj pa so na delu »srečnice«, ki so uspeli kupiti več vstopnic in jih prodajajo po zelo visokih cenah (od 70.000 do tudi 900.000 lir). V Rimu bo na tekmi tudi 14.000 angleških navijačev, ki so znani po zelo »gorkem temperamentu«.

(Na sliki: Rim v znaku današnje velike nogometne predstave)

NA 10. STRANI

Stavke na črpalkah

RIM — Stavka lastnikov in zakupnikov bencinskih črpalk, ki se je začela sinoči, se bo nadaljevala do sobote ob 7.30. Podnevi bodo odprte le črpalke na avtocestah, in sicer le do 22. ure. Strokovna združenja so včeraj potrdila, da se bodo stavke ponovile, če vlada in petrolejska podjetja ne bodo uslišali njihovih zahtev po materialnih in normativnih izboljšavah.

Konzorcij Grmada
pripravlja
Trgovski center

NA 5. STRANI

V Egiptu zmaga Mubarakove vladne stranke

KAIRO — Nacionaldemokratska stranka predsednika Mubaraka je premočno zmagala na volitvah v Egiptu. Zbrala je 72,9 odstotka glasov in bo (skupaj z ostanki) razpolagala s 391 sedeži od skupnih 448. Lahko pa rečemo, da se vladajoča stranka nima česa veseliti, kajti dejanska zmagovalka volitev je »stranka« tistih, ki se sploh niso javili na voliščih. Kar 56,86 odstotka vpisanih v volilne sezname ni oddalo svojega glasu.

V parlamentu bo zastopana samo ena opozicijska stranka, in sicer Neo-Waf, ki je s 15,1 odstotka glasov zbrala 57 poslancev. Ostale opozicijske stranke niso dosegle kvoruma 8 odstotkov in so zato izbrisane iz političnega dogajanja.

Vladni krogi seveda poudarjajo, da so bile te po dolgih letih prvič zares demokratične volitve, saj je lahko vsakdo izrazil svoje preference in tudi volilna kampanja je bila v duhu pluralizma. Tega mnenja pa ni vodja stranke Neo-Waf Serageddin, ki zatrjuje, da so bile volitve ena sama sleparija. »Ko bi potekale zares v redu, bi moja stranka zbrala najmanj 70 odstotkov glasov...« Tako je izjavil po objavi rezultatov.

Vojaški sporazum med Francijo in ZRN

PARIZ — »Popolna podpora« Zvezne republike Nemčije francoskim stališčem o evropski skupnosti in kar spektakularno vojaško sodelovanje med obema državama. To sta največja rezultata 43. francosko-nemškega vrha, ki se je zaključil včeraj.

Na tiskovni konferenci sta Kohl in Mitterrand vztrajala ob potrebi, da je treba pospešiti ritem za evropsko integracijo, Pariz in Bonn pa hočeta igrati vlogo »motorjev Evrope«.

Kar zadeva vojsko, sta včeraj zjutraj obrambna ministra obeh držav Hernu in Werner podpisala sporazum o protitankovskem helikopterju, poleg tega pa se še dogovorila o skupni študiji za izdelavo vojaškega obveščevalnega satelita. Glede tega bodo kovalu ustanovili mešano delovno skupino.

Ob vsem tem ne gre prezreti niti dejstva, da je bil podpisan sporazum o odpravi vseh carinskih formalnosti za turiste oziroma potnike iz obeh držav.

Opomin Shultza nemškemu zunanjemu ministru Genscherju

ZDA vsiljujejo evropskim zaveznikom svojo ostrino v odnosih do vzhodnega bloka

Razpoloženje do Bonna se je v zadnjih mesecih spremenilo

BONN — Bonski zunanji minister Hans-Dietrich Genscher je tik pred današnjim začetkom pomladne konference zunanjih ministrov NATO v Washingtonu dobil od ameriškega zunanjega ministra Georgea Shultza rezek opomin, naj zaradi skopo odmerjenega časa ne obremenjuje konference z dodatnimi in očitno odvečnimi nemškimi željami.

Minister Shultz je poslal pismo samo Genscherju, namenjeno pa je očitno vsem zahodno-nemškim zunanjim ministrom, ki so se konec preteklega tedna na Genscherjevo pobudo neformalno sestali na jugu Francije, da bi jih Genscher obvestil o pogovori, ki jih je imel med obiskom v Moskvi. V Salon-De-Provence, kjer so se srečali zunanji ministri, je bilo očitno, da si zahodnoevropske države kljub zaostrenim odnosom med supersilama prizadevajo ne samo ohraniti sedanje stike s Sovjetsko zvezo, ampak jih še razširiti in okrepiti. Na koncu dvodnevne zaprtega posvetovanja je sedanjí predsednik sveta zahodnoevropskih zunanjih ministrov Claude Cheysson dejal, da so si vsi zunanji ministri edini v tem,

da je treba prav zdaj krepiti odnose z Moskvo. To je tembolj pomembno, ker so se odnosi med supersilama v zadnjem času še poslabšali.

Pismo ameriškega zunanjega ministra Genscherju pa dokazuje, da imajo v Washingtonu dokaj drugačno mnenje o tem, kakšni naj bi bili odnosi z Moskvo. V bonskem zunanjem ministertvu so sicer uradno ugotovili, da Shultzovo pismo ni izraz »prepir« med State departmentom in zunanjim ministertvom ZRN. Toda bonski politični krogi ugotavljajo, da obstajajo bistvene razlike glede zahodne politike do Sovjetske zveze. Američani bi predvsem radi okrepili enotnost in disciplino v zavezniškem taboru, kot bi jo rada okrepila supersila na drugi strani, prav tako bi bilo treba zdaj po mnenju Washingtona predvsem krepiti obrambno zmogljivost atlantskega zavezništva.

Washington je seveda načelno voljan pogovarjati se z Moskvo. Toda natovska izjava, ki naj bi jo sprejeli zunanji ministri v Washingtonu, bi morala jasno vsebovati obtožbo Sovjetske zveze, da je ona kriva za poslabšanje odnosov med Vzhodom in Zahodom. Genscher pa že nekaj me-

secev, vse od začetka nameščanja raket v Zvezni republik, nagovarja zaveznike, zlasti ameriško vlado, naj se bolj odločno opredeli za dialog z Moskvo. V Bonnu kljub temu računajo, da bo v Washingtonu prišlo do kompromisa. Toda realisti se zavedajo, da so ZDA pač supersila in da bodo ravnale v bistvu po svoje.

Ne glede na to, kako je mogoče presoditi po tonu Shultzovo pismo Genscherju, se v Bonnu zavedajo, da se Washington v sedanjem trenutku dosti manj ozira na želje in razpoloženje v Bonnu kot še pred nekaj meseci. Očitno se pojmovanja o tem, kaj je popuščanje napetosti, močno razlikujejo. Kancler Kohl, ki je bil videti tako trden in enostaven, je postal bolj »zapleten«, in obrambni minister Woerner ni več tako prodoren kot nekdanj. Mišljena je prodornost pri iskanju novih denarjev za krepitev konvencionalne oborožitve ZRN. Teh denarjev ni in to potrjuje ameriško vlado in javnost v prepričanju, da zahodnoevropski zavezniki kažejo premalo zavzetosti zlasti pri dodatnem financiranju obrambnih zmogljivosti.

BOŽIDAR PAHOR

Medtem ko njen prijatelj Farsetti še sedi v zaporu Gabriella Trevisin v družinskem krogu

RONCADE (Treviso) — Gabriella Trevisin, ki so jo Bolgari obsodili na tri leta ječe zaradi vohunstva in jo v petek predčasno izpustili na svobodo, se je včeraj ponoči vrnila domov. V rodni kraj Roncade so jo prepeljali z alfetto deželne uprave Veneta in kljub pozni uri je Gabriello sredi pozdravnih transparentov in lepakov pričakalo kakih sto navdušenih domačinov. Bilo je seveda tudi veliko časnikarjev in fotoreporterjev, ki tega trenutka niso hoteli zamuditi.

Trevisinovo so pripeljali naravnost na dvorišče hiše, v kateri prebiva in kjer jo je z rosnimi očmi pričakala mati Elisa Scomparin. V družbi sorodnikov sta ženski nazdravili veselemu dogodka in Gabriella je potem nekajkrat prišla na vežni prag, da se ganjeno zahvali navzočim za topli sprejem. Ni pa hotela predstavnikom sredstev množičnega obveščanja dati nobene izjave.

Domači župan Doratiotto, ki je Trevisinovo pospremil iz Rima v Roncade, je izrazil zadoščenje sprčo okoliščine, da so njegovi posegi pri zunanjem ministertvu in italijanskem veleposlaništvu v Sofiji zalegli, v isti sapi pa se je priporočil prisotnim novinarjem, naj popazijo, da s svojim pisanjem in siceršnjim zadržanjem ne bi spravili v težave Gabriellinega prijatelja Paola Farsetti; le-ta je še zmerom v ječi (obsojen je bil na 10 let zapora).

Na sliki: Gabriella vendar spet z materjo.

Černenko in Shultz odgovarjata zelenim

BONN — Voditeljica ekološkega gibanja zelenih Petra Kelly je pred nedavnim naslovi la na sovjetskega in na ameriškega predsednika pisno vprašanje, pod katerimi pogoji bi Sovjetska zveza uporabila atomsko oziroma kemično orožje proti ZR Nemčiji. V odgovor je prejela pismi, ki sta ju poslala sovjetski predsednik Konstantin Černenko in ameriški zunanji minister George Shultz.

Černenko v bistvu odgovarja, da ne bo SZ nikakor prva uporabila omenjeni vrsti orožja in da se nima od SZ ničesar bati, kdor se proti njej in njenim zaveznikom ne oborožuje. Shultz pa je v svojem pismu spomnil, da so ZDA pred kratkim predlagale v Ženevi popolno odpravo kemičnega orožja in da je v Zahodni Evropi nameščeno atomsko in kemično orožje izključno zato, da bi odvrnili SZ od napadalnih akcij.

Premirje z gverilci v Kolumbiji

BOGOTA — Na milijone Kolumbijcev se je zbralo v ponedeljek zvečer na velikanski vsedržavni manifestaciji za mir. Ob zvonjenju zvonov in z belimi robčki v rokah so pozdravili premirje, ki so ga sklenili gverilci gibanja »Fuerzas armadas revolucionarias de Colombia« in vlada. Malo prej je predsednik Belisario Betancur najavil državi, da so v teku tudi pogajanja z ostalima dvema vejama kolumbijske gverile, ki sestavljata s FARC kar 90 odstotkov celotne opozicije vladi.

Tako torej. V ponedeljek je FARC zatrdil, da njegovi pripadniki ne bodo več streljali, medtem ko so vladne čete dobile povelje, naj ne več napadajo pristašev tega gibanja.

Potem ko je opoldne stopilo v veljavo premirje, se je življenje v državi popolnoma ustavilo. Za dve minuti je ljudstvo z navdušenjem pozdravljalo sporazum, ki pomeni velik korak na poti k pomirjevanju v Kolumbiji. Tudi v cerkvah so se odvijali verski obredi, da bi s tem cerkvene oblasti pozdravile prvi pozitiven znak miru po petintridesetih letih neprekinjenega nasilja.

Na sliki (teletoto AP): Množica manifestira po ulicah glavnega kolumbijskega mesta Bogote.

Gospodarski vrh vzhodnega bloka?

MOSKVA — Voditelji komunističnih držav, ki so včlanjene v Svet za vzajemno gospodarsko pomoč (SEV), se bodo sestali v Kremlju 12. in 13. junija. Vest ni uradna, vse pa kaže, da prihaja iz zanesljivega vira.

Gospodarskega vrha, do katerega bi prišlo prvič po letu 1971, bi se morali udeležiti državni in partijski voditelji vseh držav članic SEV, t.j. Sovjetske zveze, Poljske, Vzhodne Nemčije, Českoslovaške, Madžarske, Romunije, Bolgarske, Vietnama, Mongolije in Kube. Na njem bi morali odobriti strateške načrte za gospodarsko sodelovanje do leta 2.000. Pomembno je tudi, da se bo Konstantin Černenko na vrhu lahko prvič sestal kot voditelj SZ z vsemi svojimi ožjimi zavezniki.

Proti Reaganovemu obisku Irske

LONDON — Ameriškega predsednika Ronalda Reagana čaka na Irskem, kamor se bo odpravil na uradni obisk od 1. do 4. junija, vse prej kot pristrčen sprejem. Že te dni gre zabeležiti vrsto demonstracij proti predsedniku ZDA zaradi njegove politike v Latinski Ameriki in oboroževanja.

Že v nedeljo je v Dublinu manifestiralo dva tisoč oseb, ki jih je vodilo 100 nun, najbolj radikalna akcija pa je najbrž tista, ki jo pripravljajo irski škofje. Njihovega predstavnika ne bo na odru v Galwayu, kjer pripravljajo dobrodošlico amerškemu predsedniku.

Pred evropskimi volitvami v Franciji

Kljub premiku na levo je lista Simone Veil še vedno v prednosti

mike? Nekaj je nedvomno vplivalo to, da si obe glavni stranki, ki sta se združili v opozicijski listi Simone Veil, nista do kraja enotni in da so še vedno različni pogledi na Evropo z vidika golistov in z vidika UDF. Dalje je tudi nekaj radikalnih senatorjev prešlo na stran neke manjše ekološko evropske liste. Tudi dejstvo, da je na listi Simone Veil znani časopisni mogotec in medvojni kolaboracionist Hersant, ne odmeva najbolj privlačno. Evropska politika François Mitterranda je po drugi strani dobila v zadnjem času nekaj

novih pristašev. Tudi mitingi voditelja nacionalne fronte, skrajnega desničarja Jeana Marie Le Pena, ki se običajno končajo z izgredi, ne mečejo najboljše luč na desnico kot celoto. Seveda pa ves ta zaenkrat zabeležen premik javnega mnenja v levo, še ne predstavlja številčnega rezultata, ki bi bil zadosten, da bi dohiteli združeno desno opozicijsko listo Simone Veil. Ne ve se tudi še, kakšno vlogo in v čigavo korist bodo odigrali zeleni ekološki. Ne glede na vse to pa je svojisko pot v tej kampanji vsekakor že zaznamovala KPF. Pri evropskih volitvah jim je važnejše

vprašanje Francije kot Evrope in prav v tem so tudi zadeli interes ne-katerih volilcev, ki se na Evropo po-žvižgajo, ker so jih prizadele različne omejitve, kot so delavci v žele-zarstvu ali kmetje s proizvodnjo mle-ka. Komunisti so se tako odločili, da v svoji volilni kampanji po eni pla-ti poudarjajo, da so v vladi, se pravi da ne gre za nobeno ilegalo, po drugi pa, da kritizirajo sedanje vladne ukrepe na področju zaposlitve in sociale. Novi volilni rezultat 17. junija naj bi tako zaustavil dosedanje upadanje števila glasov za KPF in s tem bi nastopil tudi nov moment

za razgovarjanje o odnosih znotraj vladne koalicije s socialisti.

Komunisti so bili tako z dosedanjim potekom predvolilne kampanje kar zadovoljni, tembolj, ker so zdaj znova pridobili nazaj ob ponovnih občinskih volitvah še dve pomembni trdnjavi, mesto Houilles v pariški okoli-ci in mesto Thionville v industrijski Moseli. V tem ozračju je generalni sekretar KPF Georges Marchais sinoči na televiziji v okviru evropske kampanje začel novo preusmerjanje svoje taktike. Medtem ko je bil vse doslej, ne oziraje se na opozorila Mitterranda in Mauroya, do vlade zelo kritičen, je zdaj vidno poudarjal pomen skupne levice, to je zveze s socialisti, svojo zmago pri občinskih volitvah v teh dveh mestih je pripisal predvsem skupni poveza-vi socialistov in komunistov, pa tudi kritike na račun vlade je tokrat zmanjšal na minimum, češ nikakor nimamo do vlade neke kritične strate-gije in tudi nobenih sumničenj ne, še manj pa do samega predsednika republike... BOGDAN POGAČNIK

PARIZ — Ena izmed zanimivosti predvolilne kampanje v Franciji za evropske volitve, ki bodo 17. junija, je tudi ta, da se ja začela, po anketah javnega mnenja, v začetku visoko napovedana večina združene opozicijske liste Simone Veil nekoliko osipati, medtem ko sta obe glavni listi na levi, socialistična pod vodstvom Lionela Jospina in komunistična z Georgesom Marchaisom jeli nekoliko rasti. Seveda je vse to samo relativno, kajti Simone Veil še vedno ohranja precejšnjo prednost. Po naj-novejši anketi zavoda Sofres se je tako za listo Simone Veil izreklo 43% vprašanih. Pri anketiranju sredi ma-ja je ta odstotek znašal 45 odstotkov, še prej pa celo 48 odstotkov. Za so-cialistično listo Lionela Jospina se je zdaj opredelilo 22 odstotkov, v ma-ju 21 odstotkov. Za komunistično li-sto pod vodstvom Georgesa Marchaisa pa zdaj 14 odstotkov. V začetku o-krog 10 odstotkov, sredi maja pa 13 odstotkov.

V čem so možni razlogi za te pre-

Manjšine, bogastvo Evrope

TRST — Podpredsednik deželne sveta Claudio Tonel je včeraj sprejel filmsko ekipo novosadskega televizijskega studia, ki snema oddajo o položaju slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Ta oddaja sodi v okvir širše zasnovanega televizijskega prispevka z naslovom »Manjšine, bogastvo Evrope«, ki ga pripravljajo televizijske postaje Italije, Švice, italijanske TV v Luganu (Švica), Avstrije, Slovenije (Ljubljana) in Hrvaške (Zagreb). Po dogovoru med temi televizijskimi hišami bo vsaka posnela film o manjšini, ki živi v drugi državi. Na takšen način bodo izdelali celovito oddajo, ki jo bodo hkrati predvajali po vseh poprej omenjenih televizijskih mrežah, kar pomeni, da bo o manjšinah, ki postajajo v svetovnih razsežnostih vedno bolj važno vprašanje človeškega in kulturnega značaja, seznanjen zelo širok krog gledalcev.

Filmski prispevek »Manjšine, bogastvo Evrope« bodo septembra predstavili v Trstu na Premio Italia.

Naj ob koncu zapišemo še to, da sta srečanju podpredsednika dežele Tonela s časniki Dodo Tothed in režiserjem Vladom Živkovičem iz Noviga Sada bila prisotna tudi slovenska deželna svetovnica Boris Iskra in Drago Štoka.

VIDEM — V petek, 8. junija ob 17.30 bodo komunisti predstavili gradivo s posveta, ki ga je KPI priredila na temo Odnosi dežele z državo in krajevnimi ustanovami, za razvoj avtonomije in enotnost Furlanije-Juljske krajine. Sestanek bo v prostorih CISM na Trgu Garibaldi, vodil pa ga bo Mario Lizzero. Ob njem bosta še deželni tajnik KPI Giorgio Rossetti in načelnik skupine svetovalcev KPI Renzo Pascolat. Za to priložnost bo prišel iz Rima tudi dr. Michele Ventura, odgovoren v stranki za komisijo o krajevnih ustanovah.

V zajetni knjigi zbrano gradivo bodo dali na razpolago vsem tistim politikom, gospodarstvenikom in sociologom, ki se borijo za demokratizacijo in za okrepitev vloge krajevnih ustanov v naši družbi.

Zakladi faraonov v Benetkah

RIM — Doževa palača v Benetkah bo od 23. junija do konca leta prizorišče edinstvene razstave, ki bo nedvomno privabila na desetisoče obiskovalcev iz vse Evrope. Gre za razstavo »Zakladi faraonov«, ki jo bo pripravila dežela Veneta v sodelovanju z občinsko upravo iz Benetk in s finančno podporo družbe ENI. Pokrovitelj razstave sta predsednika Italije in Egipta, Pertini in Mubarak, kar že samo po sebi priča o izrednem pomenu tega dogodka. O njem bomo podrobneje poročali jutri. (BBR)

POREČ — Včeraj je tukaj zaključila delo mešana italijansko-jugoslovanska komisija za varstvo Jadrana. Zasedanjem v Poreču so hoteli izkazati priznanje temu mestu, kjer so izkazali postorili za razpršitev odplak in za varstvo morja.

Češnje zamujajo ob Obali in v Brdih

NOVA GORICA — V Dobrovi v Goriških brdih in v Šempetru pri Gorici češnje zamujajo najmanj 14 dni. Kmetijska zadruga Goriška brda jih bo začela odkupovati okrog 10. junija. Odkupne cene še niso določili. Predvidevajo pa, da jih bodo odkupili med 150 in 200 tonami. Več jih bodo namreč odkupili, če bodo uspeli uresničiti predvideni izvoz.

V podjetju Sadije Kmetijskega kombinata Vipava pa so češnje začeli odkupovati že pred tednom dni, vendar, pravijo, dež močno ovira nabiranje, češnje pa so že začele tudi gniti. Letos bodo predvidoma odkupili približno 25 ton. To na pomeni enkrat več kot lani. V teh dneh je odkupna cena za kilogram češenj 55 dinarjev. (S.C.)

KOPER — Češnje ob morju zamujajo 2 do 3 tedne, pravijo tukajšnji sadjarji. Prve so dozorele šele 10. maja, ko so jih pri koprski temeljni organizaciji Kmetijstva iz Droge odkupovali po 120 dinarjev za kilogram. V trgovinah pa so bile tedaj po 200 dinarjev. Zdajšnja odkupna cena češenj je od 30 do 60 dinarjev, začenja jo zoreti tudi tiste debelejšje, v malo prodaji pa se cene gibajo okoli 120 dinarjev. Veliko pove podatek, da so

lani do tega dne v temeljni organizaciji kooperantov Kmetijstvo, kjer odkupijo največ češenj, na Obali odkupili 70 ton češenj, letos pa komaj 7 ton, torej kar 10-krat manj. Vprašanje je torej, če se bodo uspeli približati 180 tonam, kolikor so jih odkupili lani. Prav zaradi slabe letine spomladanskega sočivja so cene še zmeraj razmeroma visoke in približno dvakrat višje od lanskoletnih. (B.Š.)

Junija na Obali vzporedni vodovod

Gradnja vzporednega vodovoda, ki naj bi že v letošnjem poletju izboljšal vodno oskrbo v izolski in koprski občini, poteka po načrtih. V juniju bodo tako zaključili z deli od Simonovega zaliva do Livad, vendar pa bodo od Jagodja do Pivola morali še nekoliko počakati, ker je denarja za ta del premalo.

Po predračunu naj bi za vodovod odšteli 62 milijonov dinarjev, toliko so jih ob začetku del imeli pač na voljo, čeprav bi jih za dokončanje del potrebovali 90 milijonov. Herkul Jerman, direktor Rižanskega vodovoda nam je povedal, da so manjkajočih 20 milijonov vendarle uspeli dobiti ob pomoči portoroške igralnice in bančnih kreditov. Po skupnem dogovoru obalnih občin, gre začasne premostitvene kredite, je denar za glavni del naložbe zagotovljen, zmanjkuje pa ga za avtomatiko. To pomeni, da bo vodovod delal z zmanjšano zmogljivostjo in z več ljudmi. Pri Rižanskem vodovodu menijo, da jim manjka za avtomatiko deset milijonov dinarjev.

Zlatica Tinta

V soboto in v nedeljo

Tovariški srečanja borcev v Idriji in na Oblakovem vrhu

IDRIJA — Komisija za borce iz prekomorskih enot narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije, ki deluje pri občinski organizaciji Zveze združenj borcev NOV Idrija, organizira tovariško srečanje borcev prekomorskih enot NOV Jugoslavije iz občine Idrija, ki bo v soboto, 2. junija letos, ob 10. uri v prostorih nove osnovne šole Jožeta Miheva v Idriji. Slavnostni govornik na tovariškem srečanju bo dr. Bojan Držaj, vojni oficir tretje prekomorske udarne brigade. V kulturnem programu pa bodo sodelovali učenci osnovne šole Jožeta Miheva Idrija in ženski pevski zbor Slovenijales iz Idrije.

Domicilni odbor zaščitne čete pokrajinskega komiteja Komunistične partije Slovenije za slovensko Primorje in Nove Gorice in krajevna organizacija Zveze borcev NOV Kanomlja iz občine Idrija, organizirata v nedeljo, 3. junija, na Oblakovem vrhu tovariško srečanje nekdanjih borcev in borka, ki so bili v sestavi zaščitne čete, vodstveni in tehnični kader tega organa, kakor tudi vseh tistih, ki so sodelovali in nudili zavetje borcem ter krajanov tega in širšega območja. Program tovariškega srečanja na Oblakovem vrhu vsebuje: ob 10. uri zbor čete in izvolitev novega odbora te enote, ob 11. uri pa proslavo, na kateri bo slavnostni govornik dr. Joža Vilfan, v kulturnem programu pa bodo sodelovali učenci osnovne šole Vojkove brigade Spodnja Idrija, mladina Kanomlja in pevski zbor združenja šoferjev in avtomehaničkov iz Idrije. Po proslavi pa bo še tovariško srečanje.

SILVO KOVAČ

Anton Birtič Mečanac ima 60 let

V osrčje Slovenije je presadil melodijo rodne Beneške Slovenije

Anton Birtič iz Mečane v Beneški Sloveniji

ČEDAD — Mnogokrat in mnogokje je bilo že izrečeno in napisano, da so narodnostne manjšine mostovi med državami in narodi, sleherni manjšinec pa most med ljudmi, kar še posebno velja za manjšinskega kulturnika, ki je v stalnem stiku s kulturnimi tokovi sosednjega naroda. Sleherni manjšinec je povsod po svetu posrednik in ambasador kulture svojega naroda in obratno. Toda, zelo redki so primeri, da bi manjšincu uspelo to, kar je našemu slavljencu uspelo: posredovati matičnemu narodu kulturo v najširšem pomenu besede svoje zamejske deželice in o svojiti s pesmijo in besedo široke plasti matičnega naroda.

Antonu Birtiču je namreč to popolnoma uspelo: s skrajnega slovenskega roba kulturnega prostora je presadil v samo osrčje slovenskega narodnega telesa verz in melodijo svoje rodne Beneške Slovenije in moč-

no pripomogel k temu, da so vsi Slovenci to lepo deželico pod Matujem bolj spoznali in vzljubili.

To je vsekakor največja in najtrajnejša zasluga tega skladatelja in pesnika, rojenega pred 60 leti, točno 26. maja 1920 v mali vasi Mečana.

En dogodek pa je vsekakor bis: v enega pomena v njegovem življenju: njegov odhod v partizane in njegova preselitev, po končani vojni, v Ljubljano, kjer doseže to, kar ni bilo uspelo niti Podreki, niti Obali, niti Trinku, pa niti današnjim beneškim kulturnim delavcem ne: obiskuje gimnazijo v materinem jeziku, kar mu bo dovolilo, da bo postal ne samo glasbenik, temveč tenkočuten pesnik in tudi publicist. V Ljubljani je leta 1952 ustanovil znani narodnozabavni ansambel Beneški fantje v prvi sestavi. Čeprav se izživlja v svoji kulturni svobodni zemlji, takoj začuti domotožje po rojstnem kraju, po neki mladeniški ljubezni in začne pesniti: postane tako eden najpomembnejših glasov povojne beneške slovenske poezije. Tematika domotožja in tematika ljubezni bosta od ljubljanskih dni dalje vedno prisotni v njegovi poeziji. Toda ta ljubezen, ki o njej poje, je vedno nedoživeta, nikoli zadovoljujoča, temveč vedno občutena skozi filter spominov, skupaj z grenkim spoznanjem, da je teklo življenje svojo pot, medtem ko ni znal, mogel ali hotel skrati iz njega vsega tistega, kar bi lahko nudilo.

V duši postane rosno ko veš, da so časi prepozni in leta ti prazno teko. Nenehno išče srečo, ki je vedno le sanjal o njej: to je Anton Birtič Mečanac, kot se rad podpisuje, sedaj 60-letnik.

Ko poslušas današnjo slovensko narodnozabavno glasbo, pomni, da je skoraj v vsaki melodiji, to pa je pri ansamblu Slak še posebno vidno, delček Birtičevega melosa, delček beneške ljudske pesmi.

Marino Vertovec

Angleža peš okoli sveta

KOZINA — Včeraj ob 11.30 sta britanska atleta amaterja Henry Weston in Robin Cross, ki sta se 1. aprila letos peš odpravila iz Londona, da obkrožita svet, prisplela v Jugoslavijo.

Na Kozini, kamor sta prispela iz Trsta, so ju sprejeli predstavniki Komasa, ju pogostili ter jima zaželeli srečno pot vse do Istanbula, kjer se nameravata svetovna popotnika nekaj časa zadržati.

Danes nameravata popotnika premagati še pot do Obrova ter jo jutri nadaljevati do Opatije.

Iz Opatije se bosta odpravila do Senja, pa prek Karlobaga do Zadra, nato nadaljevala pot skozi Šibenik, Split in Dubrovnik do Cetinja, Titograda, Ivangrada, Peči in Prištino ter Leskovac, nato pa prek Bolgarije v Istanbul.

DUŠAN GRČA

Posvet o termoelektričnih centralah na premog

LIGNANO SABBIAADORO — Posvet o zaščiti narave pred onesaženjem, ki ga povzročajo termoelektrične centrale na premog (prišel se je v Brindisi) in se bo 31. maja nadaljeval v največjem turističnem kraju videmske pokrajine) se je rodil pod nesrečno zvezdo. Predstavniki ENEL so se namreč zasedanja v Brindisi umaknili, češ da je zanje nesprejemljiva zahteva po nadaljnjem znižanju SO₂, ki nastaja pri izogrevanju.

Zborovanja v Lignanu, ki ga organizira ARCI, se bodo udeležili svetovno znani strokovnjaki s tega področja, ki bodo posredovali svoje izkušnje pridobljene na raznih celinah in bodo pomembne pri izbiri lokacije za takšno centralo, ki jo nameravajo zgraditi v Moščenicah pri Štivanu. Sestanek bodo sklenili s sprejemom »lignanske listine«.

Danes deželni svet

TRST — Danes se bo sestal deželni svet Furlanije-Juljske krajine. Prvi del seje bo kot običajno posvečen vprašanjem in interpelacijam, na dnevnem redu pa je nadalje kar sedem zakonskih načrtov.

Deželni svetovalci bodo najprej obravnavali zakonski osnutek, ki predvideva finančno podporo za goriško telovadno društvo »Unione gymnastica«, nato pa bodo prišli na vrsto trije osnutki o oazah zaščitenih narave. Dnevni red predvideva nadalje izvolitev predstavnikov v tri deželne ustanove: V Deželni odbor za katalogizacijo, Deželni odbor za boj proti toksikomaniji in alkoholizmu ter Ustanovo za razvoj turizma.

Ponovno (drugo) razvitje sokolskega prapora v Gorici

GORICA — »To se dogaja po osemdesetih letih prvega razvitja sokolskega prapora, potem ko so simboliko naše življenjske tistega obdobja zmetali skozi okno in zažgali in povzročili, da se v mlajšem pripadniku naše skupnosti izoblikuje mnenje, da pravzaprav ni tako hudo, ker se njegov svet vrednot začne šele dve desetletji nazaj, če iz vzamemo čarobni smerokaz narodnoosvobodilne vojne. Zidovi naših sedežev so prazni in pusti, na njih zevajo katastrofalne praznine, ki se prenašajo v zavest mladih ljudi in pripomorejo k pozabljenju pri starejših. Zato je današnja prireditev še kako umestna.«

Tako je, med drugim, poudaril predsednik TO-ZSSDI za Goriško Aldo Rupel med slovesnostjo ob ponovnem razvitju sokolskega prapora, ki je bila v goriškem Kulturnem domu. Prireditelj, katere se je udeležilo zares veliko ljudi (več je bilo prisotnih tudi predstavnikov telesnokulturnih in družbenopolitičnih organizacij) je obogatila akademija, ki so jo otvorili člani godbe na pihala »Kras« iz Doberdoba ter združena mladinska zborja iz Gorice in Štandreža.

Osrednji del večera pa je bil, ko so predstavniki Partizana - Narodni dom iz Ljubljane izročili predsedniku ZSSDI Odu Kalanu goriški sokolski prapor. Ganjenost in občutek veselja sta prevečala v Milanu Pavlinu in Marici Koršič, bivših članih Sokola, ko sta razvila prapor in ga dala v varstvo Ugu Dorniku, ki ga je prevzel v imenu ŠD Dom.

Odslej bo prapor vsem na ogled v predverju Kulturnega doma, kjer je te dni odprta razstava o sokolskem gibanju na Primorskem.

Na sobotnem občnem zboru

Zadružna kraška mlekarna podala obračun prvih mesecev poslovanja

Sobotni občni zbor, trinajsti po vrstnem redu, je gotovo predstavljal nekakšen mejnik v življenju Kraške zadružne mlekarne, ki je, kot znano, začela obratovati v teku lanskega leta. Zato je razumljivo, da je predsednik Alojz Križmančič v svojem poročilu številnim članom obširnogo govora o pripravi na začetek delovanja, ker so se lani dela v mlekarji bližala koncu in ker je Deželna ustanova za razvoj kmetijstva (ERSA) pripravljala izračun obrata zadrugi.

Izročila ga je meseca junija, od takrat pa se je začelo ne novo ampak »pravo« življenje mlekarne. Treba je bilo pripraviti vse potrebno, da bi lahko razne tehnične komisije pregledale in preizkusile vse naprave, katerih pa ni bilo. Pri tem je upravni odbor zadruge ugotovil, da razna dela še niso bila dokončana, ker je podjetje, ki je bilo zanje odgovorno, zašlo v stečaj. Treba je bilo izbrati med čakanjem, da bi nekdo dela dokončal, kar pa bi trajalo še kakšno leto, ali pa, tudi po nasvetu ustanove ERSA, ta dela sami dokončati. Zadruga je ubrala to pot in do 15. av-

gusta so omenjene komisije lahko pregledale naprave.

Upravni odbor je zatem sklenil, je člane seznanil predsednik Križmančič, da bo proizvodnja stekla s 1. septembrom. Če so se po eni strani birokratski problemi bližali koncu, so se pa po drugi pojavili novi, gospodarskega značaja, ki niso lahko rešljivi. Kateri gospodarski začetek pa je brez težav, se je pri tem vprašal predsednik zadruge. Šlo je namreč za prvo sirarno na Tržaškem, tako da je bila zadruga še brez izkušenj. Nastale probleme pa je znala rešiti z resnim in vestnim delom uslužbencev in s pomočjo tehnikov in izvedencev, ki sta jih nudili ustanova ERSA in kmetijsko nadzorstvo iz Trsta.

Predsednik je s svojim poročilom člane seznanil, da bo uradna otvoritev objekta nekje meseca oktobra; takrat naj bi začela delovati tudi prodajalna z mlečnimi izdelki, katerih prodaja bi zadrugi finančno pomagala. Pri tem pa gre dodati, da razni tehnični predpisi ne dovoljujejo odprtja prodajalne, tako da bo morala zadruga najti obliko, kako rešiti o-

menjeni problem.

Ob koncu se je predsednik Križmančič zahvalil vsem gospodarskim ustanovam, ki so zadrugi tehnično in finančno priskočile na pomoč ter vsem tistim osebam, ki so ji nesebično pomagale reševati probleme.

Sicer pa je že sama razprava o predsedniškem poročilu pokazala, da imajo člani velik čut odgovornosti pri reševanju vseh odprtih vprašanj. Občnega zbora so se poleg župana Colje udeležili tudi predstavniki ustanove ERSA, kmetijskega nadzorništva in nekaterih denarnih zavodov. Vsi so zadrugi zagotovili pomoč in podporo, kolikor bi jo potrebovala. Občni zbor je tudi soglasno odobril bilanco poslovanja v minulnem letu.

Dodatki je še treba, da je prodaja sira dobro stekla, čeprav še ni dosegla finančne ravnosti, da bi prodajni izkupiček prinašal dobiček. Zadruga tudi proučuje trg in možnosti, da bi si nekje zagotovila še določeno količino kraškega mleka, ki pa ne bi smela bremeniti prevoznih stroškov; ta dodatna količina pa bi v končnem obračunu morala znižati proizvodne izdatke.

V petek pri Sv. Jakobu

KD Ivan Cankar priredi večer Vrabčevih pesmi

Kulturno društvo »Ivan Cankar« od Sv. Jakoba bo imelo v petek, 1. junija, ob 20.30 v gosteh moški in ženski pevski zbor SKD »Tabor« z Opčin, ki bosta izvajala večer pesmi znanega tržaškega skladatelja Ubalda Vrabca.

Večer je pripravil prof. Svetko Grčić, ki oba zbora tudi vodi in ki nam je o tej prireditvi povedal:

Večer začne moški pevski zbor, ki bo zapel nekaj znanih, nekaj pa tudi takih pesmi, ki jih zbori ne pojejo tako pogosto. Tako bodo na programu »Moj rojstni kraj«, »V spomin na Ivana Cankarja«, »Sinoči me je dekle vprašalo«, »Dvignite bratje zastave«, pa še dve narečni, in sicer »Piščanci« in »Pjet milijonov« (na besedilo pevca Aleksandra Jeriča).

V drugem delu nastopa ženski pevski zbor, ki bo med drugim zapel tudi pesem »Kraška žena«, ki je nekaj odgovor žensk na moško pesem »Pjet milijonov« (tekst napisala Hilda Bogatec).

Ob koncu bosta oba zbora nastopala v mešani sestavi in zapela med drugim dve zelo poznani Vrabčevi pesmi »Bilečanko« in »Slovensko pesem«.

S tem programom sta oba zbora

z uspehom nastopila v domačem prostnem domu za Dan slovenske kulture, v mesecu aprilu pa prav tako z velikim uspehom v Kamniku.

Gre torej za lep večer, kjer bodo lahko člani in prijatelji društva »Ivan Cankar« poslušali pesmi iz bogatega Vrabčevega opusa, ki jih z uspehom vključujejo v svoje programe številni slovenski zbori, nekatere njegove kompozicije pa so bile že vključene kot obvezne pesmi na tekmovanjih mladinskih pevskih zborov v Celju in na tekmovanjih pevskih zborov v Mariboru.

Toplo zato priporočamo vsem, da te priložnosti ne zamudijo in da polnoštevilno pričakajo in pozdravijo pevke in pevce SKD »Tabor« z Opčin.

Predavanje o Uniji Italijanov

V ponedeljek, 4. junija, ob 18.30 v dvorani CEPACS v Ul. Filzi 6 (2. nadstropje) bo predsednik Unije Italijanov iz Istre in z Reke Silvano Sauvov na temo: Unija Italijanov iz Istre in z Reke po 40 letih njenega rojstva.

Dolhar v DSI o goriški manifestaciji

Krepka injekcija poguma za vse Slovence v Italiji

»Teden dni po vseslovenski manifestaciji na Travniku v Gorici — Doživeti, odmevati, perspektive« so naslovili ponedeljkov večer v Društvu slovenskih izobražencev, katerega gost je bil predsednik deželnega sveta Slovenske skupnosti dr. Rafko Dolhar.

V svojem uvodnem razmišljanju je Dolhar poudaril slovenski značaj manifestacije, kakršne zlasti mlade generacije še niso doživele. Njen uspeh ni samo dokaz, da smo uspeli kot organizatorji in mobilizatorji naših množic, temveč izhaja iz prepričanja večine Slovencev, da je bilo nekaj takega potrebno. Posebej je Dolhar opozoril na izjemen pomen, ki ga je goriški shod imel za Beneške Slovence: njihova udeležba je bila dejanje poguma, za našo narodnostno skupnost v celoti pa je bila pomemben psihološki moment, saj je potrdila, da zahteva po globalni zaščiti ni odmaknjen pojem, temveč globoko doživeto življenjsko gonilo naše narodne skupnosti.

Kot član enotne delegacije je Dolhar priznal, da je bila zamisel o manifestaciji v določeni meri tvegana, njen uspeh pa je dokazal, da je bilo tveganje upravičeno, prav tako kot je bila upravičena izbira, saj bo manifestacija nestransko in izključno slovenskega značaja. Dolhar pri tem ni zanikal potrebe po podpori italijanskih demokratičnih množic, saj je od zavesti večinskega naroda v veliki meri odvisno vprašanje naše globalne zaščite, toda moralo je priti do samostojnega nastopa Slovencev, s čimer smo se izognili vsem pristranskim razlagam in izrabljanjem našega nastopa. Odmev goriške manifestacije in njen pomen za prihodnost pa je po Dolharjevem mnenju prav v tem, da smo dokazali sposobnost javnega nastopanja in izražanja svojih zahtev in to ne le na obrobju, temveč tudi na osrednjih mestnih trgih in ulicah.

V razpravi so sodelujoči brez izjeme podčrtali presenetljivo visoko udeležbo Slovencev na goriškem Travniku, kar ima nedvomno velik vpliv na vsakega izmed nas. Opozorili so sicer na nekatere organizacijske pomanjkljivosti, marsikomu pa se je zdelo, da je bila manifestacija morda premalo udarna, brez pravega ognja. S tem pa njen pomen seveda ni nič manjši, kar dokazuje tudi opozorilo razpravljalcev, da je ne smemo pozabiti, da jo moramo živo ohranjati v svojem spominu in najti primeren način, da njen učinek ne bo splahnel.

● Šolski sindikat CGIL - CISL - UIL priredi danes ob 16.30 na sedežu UIL na Trgu Papa Giovanni 40 srečanje članov o spremembah zakona o nestalnem šolskem osebjem (zakon 270 bis). Uvodno poročilo bo imel član vsedržavnega tajništva Paolo Serreri.

● Na Trgu Piave in na obeh straneh Ul. Coroneo od Trga Piave do Ul. Zanetti je zaradi preurejevalnih del prepovedano parkirati.

Naši mladi baletniki poželi zasluženi uspeh na zaključnem baletnem večeru

V nedeljski številki smo na kratko poročali o uspelem baletnem večeru, s katerim je Baletna šola SSG v Trstu v soboto zaključila letošnje šolsko leto in še posebej počastila 10-letnico svojega delovanja. Navedli smo posamezne točke programa in tudi poudarili, da je prireditev zelo lepo uspešna.

Sedaj bi želeli na kratko to naše prvo poročilo o prireditvi izpopolniti s pohvalo najmlajšim gojencem šole, ki so se prvi predstavili s »Polkom«, ki jo je naštvirala baletna učiteljica Nada Križmančič, v njej pa so nastopili učenci pripravnice in sicer: Tanja Bastia, Danijela Bogatec, Kristina Bogatec, Matija Jogan, Tjaša

Jogan, Deborah Košuta, Tatjana Sivica, Ginevra Scontrino in Irena Vidali.

Drugi del je predstavljal »Cvetnik«, odlomek iz baleta »Gorjanske bajke« po motivu Janeza Trdine. Koreografka je bila zopet Nada Križmančič, kostumografka Milena Kumar, v vlogi fantiča je nastopil Sebastijan Starič, v vlogi speče deklice Aleksandra Raffja, rožice pa so bile Tamara Cibic, Tatjana Dolhar, Alenka Mikulus, Romina Paoluzzi, Rada Pilat, Cinzia Ravasi in Tamara Vidali. Cvetnik je ime čudežnemu vrtu posajenemu z rožicami, ki spregovorijo le ob prihodu dobrega fantiča. Tu fantič zagleda tudi spečo deklico, jo poljubi in s tem prebudi. Srečna zaplešeta,

pridruži se ji tudi rožice. Lepa točka, ki je navdušila občinstvo.

Po drugem delu je sledil glasbeni vložek, za katerega sta poskrbeli dve gojenki Glasbene matice v Trstu, in sicer Luisa Antoni in Vesna Cupin, iz razreda prof. Aleksandra Rojca, ki sta zelo občuteno in temperamentno zaigrali Mozartovo Sonato, dva Brahmsova valčka in Beethovnova Koračnico.

Kot tretja točka je sledil balet »Pajkova pojedina«, ki ga je pripravil koreograf Janez Mejač, kostumografka Milena Kumar, nastopili pa so že v glavnem večji gojenci in sicer v že bolj zahtevnih vlogah: Pajek - Lilijana Bortolotti, Metulj - Martina Armani, mati muha - Tamara Pahor, tri muhe - Nastja Colja, Eva Kralj, Tanja Uršič, pikapolonica - Barbara Rudolf, kačja pastirja - Jasna Tavčar in Sara Bensi, čmrlj - Marjana Vuga, mravlje - Francesca Anedda, Matejka Grčić, Metka Kodrič, Eva Mauri, Irena Milanič, Martina Opelt, Tatjana Pangos, Mirja Pirnat, Ingrid Sancin, Tanja Seganti in Tamara Zajec.

Da je bila baletna prireditev še bolj svečana, so poskrbeli, kot smo že poročali, solisti ljubljanskega baleta in sicer Vojko Vidmar, Mojmir Lasan, Mijo Basailović, Alenka Šest, Mateja Rebolj in Lane Stranič, ki so dovršeno zaplešali odlomke iz baletov »Trnjulčica«, »Umirajoči labod«, »Hrestač«, »Labodje jezero« in »Pas de deuse«.

Izredno obiskana okrogla miza o aktualni temi

Nasilje - zrcalo naše družbe

V veliki dvorani župnišča S. Maria Maggiore je bila sinoči okrogla miza o zelo aktualni temi o nasilju med in nad otroki, ki jo je priredilo združenje staršev, ravnateljstvo in svet didaktičnih ravnateljstev tržaških osnovnih šol N. Sauro in F. Venezian. Naslov, ki so ga dali o krogli mizi, je dokaj pomenljiv, saj fraza »Nasilen bo tvoj sin!« postavlja problematično in morda celo nekoliko izzivalno problem nasilja pri otrocih najširše vzeto, od nastanka tega nasilja, do načina nasilja ter še preko več vrst nasilja, ki ga lahko otrok sprejema, posreduje, pred-

vsem pa trpi na lastni koži, kot eden najšibkejših členov trenutnega ustroja moderne človeške družbe.

Pri okrogli mizi je sodelovala vrsta izvedencev, ki so se z otroki vedno ukvarjali profesionalno posredno ali neposredno, in sicer otroški psihater tržaške bolnišnice »Burlo Garofolo« F. Bouquet, profesorica pedagogike na tržaški univerzi B. De Fontana, psihologinja na pokrajini I. D'Eliso, predsednica združenja, ki skrbi za posinovljenje otrok ANFAA A. Gasparo, psihater CMAS in Krajevne zdravstvene enote A. Signorelljeva in socialna asistentka, ki delu-

je na področju Stare mitnice S. Zorn. Podnaslov okrogle mize je bil »Za nasilno vzgojo«, značilnost le-te pa je bila, da so po kratkem uvodnem govoru prisotni sami, in bilo jih je prav dosti, med katerimi smo v glavnem zasledili mlade matere, postavljali vprašanja izvedencem, na katere so odgovarjali pač vsak po svojem resorju.

Problem, katerih so se tu lotili, je bilo nešteto, od tipično teoretičnih, pa vendar zelo življenjskih (razlika med agresivnostjo, ki je prirojena in nasiljem, ki je pridobljeno, in kako se lotiti teh dveh pojavov), pa do zelo praktičnih pedagoških, kako npr. ravnati z »nasilnimi« otroki v razredu, doma in na ulici ali pa o dejstvu, da v Trstu rekreativni »umirajoči«, ko pa so še kako potrebni za vzgojo mestnih otrok, ki nimajo dosti možnosti igre in sprostitve. Zaključek izredno dolge in včasih zelo živahne razprave, je bil pač ta, da lahko »družba nasilja« poraja le »nasilne« otroke in da smo kulture nasilja prav mi, starši in vzgojitelji, veliki sokrivci, saj jo usmerjamo, nehoti poustvarjamo, obnavljamo in celo dodajamo nove, »modnejše« oblike, kot je izjavila ena izmed sinočnih govornic. (dj)

Prof. Marinka Pertot prejela priznanje »Znanost mladini«

Slovenska šola v Italiji je bila te dni deležna še enega priznanja: prof. Marinka Pertot je namreč prejela nagrado gibanja »Znanost mladini«, ki jo podeljuje odbor za mladinske raziskovalne akcije Slovenije mentorjem za njihovo aktivno sodelovanje na raziskovalnih akcijah tako v matični domovini kot v zamejstvu.

Prof. Marinka Pertot, ki poučuje blagostanstvo na trgovskem tehničnem zavodu Zois, je prejela priznanje za sodelovanje na treh zamejskih raziskovalnih taborih, v Barkovljah, Doberdolu in, lani, v Benečiji. Tabori, ki se jih je udeležilo lepo število naših dijakov, je pripravil Slovenski raziskovalni inštitut. Na njih so se mladi pobliže seznanili z raziskovalnim delom na terenu ter tako približali šolsko dejavnost družbeni realnosti.

Priznanje gibanja »Znanost mladini« bodo prof. Marinki Pertot podelili v petek dopoldne na slovesnosti v zbornični dvorani Ljubljanske univerze »Edvard Kardelj«.

Tržaški spediterji: so leta suhih krav minila?

Tudi leto 1983 je bilo za spediterje, ki delujejo v tržaškem pristanišču, dokaj težko. Ugotovitev je iznesel na skupščini tržaških spediterjev predsednik organizacije Ernesto Marzari. Kljub temu je prišlo do nekaterih vidnih pozitivnih premikov, kot na primer boljše upravljanje dela v pristanišču, ki dajejo upati na boljšo prihodnost.

Med težavami, s katerimi se srečujejo tržaški spediterji, je Marzari v prvi vrsti omenil »propadanje pomorskih uslug v Trstu«, predvsem zaradi »nesrečnega upravljanja javne mornarice«. Tu je še precej vprašanje carinarn. Carinarska služba razpolaga po eni strani s preskromnim številom carinikov, po drugi strani pa so se birokratska določila na tem področju tako razbohotila, da postaja okrepitev carinarn eno od primarnih vprašanj za boljše delovanje spediterske službe.

Po drugi strani so se izboljšale železniške povezave s pristaniščem, tržaški spediterji mnogo računajo tudi na okrepitev cestnih zvez in na delovanje Adria-terminala (ki naj bi stekel vsaj delno prihodnje leto), s katerimi naj bi povečali operativnost tržaške luke.

V soboto ogled zavoda Rittmeyer

Predsednica zavoda Rittmeyer Benedetta Nordio je javila, da bo ta inštitut, ki skrbi za slepe ljudi, v soboto, 2. junija, ob 10. do 17. ure odprt za občinstvo. Prebivalstvo si bo lahko ogledalo vse prostore, od otroškega vrteca in osnovne ter nižje srednje šole za slepo mladino do nedavno obnovljenega vzgajališča, poklicne šole za telefoniste, tiflotehničnega centra z naj-sodobnejšimi aparaturami za izobraževanje slepih, laboratorija in vseh drugih prostorov, o katerih gre glas, da so avantgardne narave. Poslopje zavoda Rittmeyer v Miramarskem drevoredu šteje 119 sicer še obnavljajo.

Ob sobotni priložnosti bo tudi pobraaten tega zavoda z boccenskim Blindenzentrum S. Raphael. Spored: ob 10. uri srečanje z vodstvom in učnim osebjem zavoda, nato ogled prostorov; ob 11. uri omenjeno pobraatenje, ob 14. uri »lov na zaklade in ob 17. uri koncert godbe Triestinnissima v parku.

Konzorcij Grmada že razpolaga z osnutkom načrta Uresničitev Trgovskega centra kvaliteten skok ne samo za rast kmetijskih zadrug

Eden glavnih ciljev, ki si jih je zastavil konzorcij kmetijskih zadrug Grmada v okviru svoje nadaljnje dejavnosti, je brez dvoma izgradnja Trgovskega centra, ki naj bi zrastle na desni strani državne ceste št. 202 v smeri Opčine - Sesljan v bližini poslopja Mobil Lanza na teritoriji zgornje občine. O pobudi je govoril že nekaj časa, o njej se je govorilo tudi na nedavnem obnem zboru konzorcija.

Da bi izvedeli kaj več podrobnosti, predvsem pa v kateri fazi je trenutno uresničitev pobude, smo se obrnili na direktorja konzorcija Borisa Štreklja, ki nam je rade volje nudil vse podatke.

Predvsem nam je poudaril, da bi Trgovski center moral služiti za komercializacijo in prodajo pridelkov ne samo včlanjenih zadrug, ampak tudi za druge gospodarske dejavnosti iz naše pokrajine. Za nekatere zadruge bi Trgovski center predstavljala predvsem razširitev dejavnosti, za druge pa nepogrešljiv prodajni prostor. Center bi pač predstavljal kvaliteten skok združništva pri nas, je dodal Štrekelj.

Kako pa bi izgledalo to poslopje? Na osnovi osnutka načrta, ki ga je izdelal arh. Mitja Race, finansirala pa Kraška gorska skupnost, naj bi poslopje imelo obliko kvadrata, s stranicami 72,8 m; predvideni sta dve nadstropji; v sredini poslopja bo odkriti trg - forum, celotno gradnjo pa bo diagonalno presekala velika pasaja. Površina okrog poslopja bo opremljena z zelenjem, trgi, cestami in parkirišči. Pri tem ne gre pozabiti, da je to področje dobro povezano s cestno mrežo ter potrebnimi strukturami in infrastrukturami, ki se bodo z gradnjo avtoceste in vozlišč še izboljšale. Izbrano področje torej nudi velike možnosti za komercializacijo in prodajo raznih pridelkov, saj se tam mimo letno vozi od 10 do 15 milijonov oseb.

V kateri fazi pa je trenutno uresničitev Trgovskega

centra? Direktor konzorcija nam pravi, da je bila delovna uprava o načrtu že seznanjena in ga tudi pozitivno ocenila. Poleg nje bi namreč morali načrti finansirati še Sklad za Trst in KGS na osnovi zakona št. 828. Konzorcij bo zato vložil potrebne prošnje, ravno tako bo vložil prošnjo za odkup zemljišča, ki je last tržaške občine, upravlja ga zgornjska občina, dejanski lastniki pa so jursari s Proseka. O tem se bo seveda moral izreči tudi zahodnokraški rajonski svet.

Gradnja naj bi predvidoma stala tri milijarde lir (naj k temu dodamo, da je delovna uprava prispevala Delavskim zadrugam pet milijonov lir za gradnjo skladišča, ki naj bi zrastle neke v bližini Trgovskega centra). Direktor Štrekelj dodaja, da bo konzorcij letos sprožil vse administrativne postopke in da čaka na varijanto regulacijskega načrta zgornjske občine (ki je bila senzibilizirana), ki bi predvidela ta objekt, ki bi se sicer vključil v komercialno in športno cono zgornjske občine. Senzibilizirala bo nadalje delo, Sklad za Trst in KGS (finančna sredstva, ki naj bi jih te ustanove nakazale naj bi namreč bila protivrednost za škodo, ki jo je povzročila gradnja nove avtoceste) za finančno pomoč.

Realistično gledano bi se dela lahko začela že v teku prihodnjega leta, končana pa bi lahko bila v približno treh mesecih; vse je seveda odvisno — poudarja Štrekelj — od finančnih nakazil, ki jih bo prispeval tudi sam konzorcij.

Pobuda je vsekakor zelo važna, saj bi bilo poleg vsega ostalega v Trgovskem centru zaposlenih do 50 oseb. Upati je treba, da bodo prvi pozitivni oceni pobude, sledila tudi konkretna dejanja.

Konzorcij kmetijskih zadrug Grmada, je zaključil direktor Štrekelj, bo zato vztrajno nadaljeval po začrtani poti in vložil vse svoje sile, da bi Trgovski center postal realnost v najkrajšem času.

Predstavitel novega Pahorjevega romana in Kocbekovih pisem

V Tržaški knjigarni so sinoči predstavili nov roman pisatelja Borisa Pahorja z naslovom »V labirintu« in knjigo pričevanj Edvarda Kocbeka v pismih Borisu Pahorju »Peščena ura«, ki sta pred nedavnim izšla pri založbi Slovenska matica.

Deli sta predstavila direktor založbe Bogo Grafenauer in urednik Drago Jančar, za zaključek pa je o svojem romanu in vzgibih, ki so ga vodili pri objavi Kocbekovih pisem, spregovoril avtor sam.

Grafenauer je poudaril, da sodi objava Pahorjevega dela v programsko politiko založbe Slovenske matice, ki si prizadeva uresničevati enotni slo-

venski kulturni prostor, povezovati ustvarjalce v njem in torej premoščati vse meje in ovire na slovenskem etničnem ozemlju. Pahor se s svojim zanimanjem za vprašanje slovenstva, ne glede na to, kako se geografsko izraža, vključuje v ta okvir, hkrati pa je njegov zadnji roman, bolj kot katerikoli drugi, ključ za razumevanje vsega njegovega dela. Kocbekova pisma Borisu Pahorju pa so po Grafenauerjevih besedah pomembni in pretresljivi dokumenti o največjih Slovencih svojega časa, ki po kakovosti prav nič ne zaostajajo za njegovimi dnevniki.

Drago Jančar je vsebinsko razčlenil Pahorjev roman »V labirintu« in opozoril na njegovi temeljni komponenti, skozi kateri se avtor izraža kot pisatelj in pričevalec hkrati. Pričevalec po težkih poveljih letih, s čimer roman postane logično nadaljevanje poprejšnjih »zatemnitev« in »spopad s pomladjo« in ju sklene v zaokroženo trilogijo. Ugotovitev, ki jo je ob zaključku predstavitve potrdil tudi Boris Pahor sam, ko je dejal, da je čutil potrebo, da delom s predvojnjo in vojno tematiko doda še osvetlitev svojih poveljnih stališč.

Zborovanje za mir

V dvorani kroška Rinaldi (Ul. Madonna 19) bo danes ob 17. uri javno zborovanje na temo »Dve ljudski peticiji, da bi lahko ljudstvo odločalo o namestitvi jedrskih raket v Comisus«. Govoril bo Pietro Barbera, član državnega koordinacijskega odbora za mir.

Srečanje o znanstvenem raziskovanju

Na pobudo delne sekcije inštituta Gramsci bo jutri in v petek v hotelu Savoia Excelsior v Trstu konferenca na temo: »Znanstveno raziskovanje, tehnološki razvoj in mednarodna kooperacija«. Srečanja, ki bo prva javna pobuda te ustanove, se bodo udeležili univerzitetni profesorji, raziskovalci in politiki iz Furlanije - Julijske krajine in tudi iz drugih predelov države. Konferenca se bo začela ob 9.30 s poročilom prof. Paola Rossija z univerze v Firenci.

Rajonski sveti

Jutri, 31. maja, ob 19.30 se sestane rajonska sveta za Valmauro - Naselje sv. Sergija (Stara istrska ulica 43) in za Kolonjo - Škorkljo (Ul. Cologna 30).

Pogreb dr. Andreja Tavčarja bo jutri, 31. maja, ob 14. uri v Devinu. Žalni sprevid bo odpotoval iz pokopniške rojstne hiše. Prosim, da bi namesto cvetja darovali v dobre namene.

Družina Tavčar

Ob tragični izgubi Andreja Tavčarja izreka prizadeti družini globoko sožalje devinsko - nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti.

Ravnateljstvo, učno in neučno osebje srednje šole sv. Ciril in Metod izreka prof. Zoranu Tavčarju globoko sožalje ob tragični izgubi dragega sina.

Državni tehnični zavod Žiga Zois v Trstu z oddelkom za geometre in oddelkom za zunanjo trgovino v Gorici izraža občutno sožalje profesorju Marku Šuligoju in svojem obpreteljivi izgubi sestre Nevenke.

Na tržaški občini in pokrajini

STALIŠČE SSK O SESTAVI KOALICIJSKIH ODBOROV

Morda v kratkem izredni občni zbor stranke

Po pogajanjih, ki so trajala skoraj šest mesecev, upravlja sedaj tržaško občino in pokrajino (prvič po letu 1978) koalicijski, ki lahko šteje v obeh izvoljenih telesih na absolutno večino glasov. V odborih, ki temeljita na »zgodovinskem kompromisu« KD-LP, ni socialistov, ki so se vendarle med pogajanja prizadevali, da bo mesto dobilo »široko in trdne večine«. Ne nadna odločitev PSI, da ubere pot opozicije, je presenetila tržaške politične kroge in bo imela sedaj vsekakor posledice tudi znotraj delne vlade.

Našo narodnostno skupnost pa v tem trenutku od blizu zanima predvsem tisti odlomek političnega programa, ki govori o Slovincih in kjer je odobritev zaščitnega zakona odvisna od pretežnega manjšine. S tem v zvezi gre še enkrat omeniti, da je program koalicijskih strank v imenu SSK v petek, 25. t.m., podpisal svetovalec (sedaj spet odbornik) Lokar, medtem ko so ga v imenu ostalih političnih sil neposredno podpisali tajniki. Ta Lokarjeva poteza je sprožila znotraj SSK negotovanja in razpravo, ki se bo nadaljevala na prvi seji strankinega pokrajinskega sveta in na izrednem pokrajinskem obnem zboru, ki bo baje sklican v kratkem. Do začasnega razčiščenja te zadeve je vsekakor že prišlo v ponedeljek, ko so tajniki KD, PSDI, PRI in PLI podpisali izjavo, v kateri izključujejo vsakršno možnost preševanja manjšine. Omenjene izjave pa ni podpisala LP, ki je vendarle članica koalicijske.

V zvezi s tem nam je pokrajinsko tajništvo SSK sinoči poslalo naslednje tiskovno sporočilo, ki ga objavljamo v celoti:

»V zvezi s potekom in zaključkom večmesečnih pogajanj za sestavo novih odborov na tržaški občini in pokrajini pokrajinsko tajništvo SSK želi pojasniti, da je Slovenska skupnost dokončno pristala, da vstopi, oziroma ostane v omenjenih odborih, potem ko je dosegla, da so bile sprejete njene zahteve glede popravkov k programu in enakovrednega zastopstva v odborih obeh ustanov.

Do tega je prišlo v ponedeljek zvečer neposredno pred zasedanjem pokrajinskega sveta, ki je imel na dnevnem redu volitve predsednika in odbornikov. V skladu s pismom tajništva ostalim strankam koalicijske z dne 25. maja in z zadnjimi smernicami izvršnega odbora z dne 26. maja, je strankin tajnik zahteval bistveno dopolnitev programske točke o zaščiti slovenske manjšine in da jo podpišejo člani koalicijske, kar se je dejansko zgodilo. Poleg tega so tajniki koalicijskih strank osvojili še vključitev v program dodatnega odstotka SSK, ki jih obvezuje, da se bodo zavzemale za sprejetje zaščitnega zakona za slovensko narodno manjšino

v deželi Furlaniji - Julijski krajini v skladu s členoma 6 in 3 ustave in mednarodnimi sporazumi. V tem smislu je bilo domnjeno, da bosta občina in pokrajina v kratkem predložili ustrezno resolucijo.

Iz povedanega izhaja, da je SSK uspešno dosegla bistveno dopolnitev programa glede slovenske manjšine in to po umiku PSI s pogajanj. Socialisti sami opravičujejo svoj umik ne zaradi programa, temveč iz drugih vzrokov. Govori se tudi, da bodo socialisti kmalu spet vstopili v odbore.

Na osnovi ocene zgoraj opisanih premikov v korist globalne zaščite slovenske manjšine v Italiji, je SSK ostala v odborih, da s svojo prisotnostjo in stališči zagovarja in ščiti pravice in koristi slovenskega prebivalstva in njegovih ustanov. V tem smislu bo stalno preverjala položaj v teh dveh ustanovah.

● Jutri, 31. maja, bo v Baziliki sv. Silvestra koncert argentinske pianistke Marthe Noguere, ki bo izvajala Beethovne skladbe. Začetek ob 20.30.

Protest KPI nad zavlačevanji v KZE

Skupina KPI v Krajevni zdravstveni enoti je ostro kritizirala način upravljanja ustanove. V tiskovni noti je rečeno, da na ponedeljkovi seji upravnega odbora, ki je sicer sprejel odstop bivšega predsednika Pangherja, še ni prišla na dnevni red prepotrebna izvolitev njegovega naslednika. Takšno ravnanje, pravijo komunisti, ohranja še naprej skrajno konfuzen položaj, ki traja že mesece in ki onemogoča vsakršno resno in učinkovito upravljanje.

Vso odgovornost je treba po mnenju skupine KPI pripisati političnim silam večine, to je krščanski demokraciji, Listi za Trst in laičnim strankam, ki očitno še niso rešile svojih problemov doziranja mest za razne uprave in pri tem seveda pustile KZE na zadnjem mestu.

Na ponedeljkovi seji se je proti zavlačevanju ostro izrekel v imenu skupine KPI Maurizio Pessato, ki je apeliral na čut odgovornosti drugih političnih sil in izjavil, da njegova stranka ne bo več pasivno sprejemala takšnega položaja, ki se iz dneva v dan slabša.

Predstavitel volilnega programa PSI

Z manifestacijo v krožku Salvemini (Korzo Italia 12) bo PSI odprla jutri volilno kampanjo za evropske

Zasedanje konference rektorjev Alpe-Jadran

V petek in soboto bo v Trstu plenarno zasedanje konference rektorjev univerz skupnosti Alpe - Jadran, ki ima na dnevnem redu dve bistveni točki: program študijskih srečanj pod pokroviteljstvom stalne konference rektorjev in letu 1984-85 in vprašanje mobilnosti študentov med univerzami prostora Alpe-Jadran, kamor sodijo univerze v zgornji Avstriji, na Koroškem, Hrvaškem, v Furlaniji - Julijski krajini, Sloveniji, na avstrijskem Štajerskem, v Venetu, na Bavarskem in na Salzburškem.

Posebno zanimiva bo razprava o univerzitetnem izobraževanju in o poklicnih možnostih diplomirancev, v katero bodo s strokovnimi prispevki posegli rektor ljubljanske univerze Fabinc, celovške Bodenhöfer, tržaške Fusaroli, dr. Mertens iz Nürnberga in prof. Neri iz Trsta. Ob zaključku zasedanja bodo rektorji izvolili novega predsednika za naslednje enoletno obdobje, saj se prav v tem času izteka mandat dosedanjega predsednika Paola Fusarolija. Udeleženci tržaške plenarne konference rektorjev skupnosti Alpe - Jadran se bodo v petek udeležili tudi slovesne podelitve častnega doktorata za književnost, ki ga je tržaška pedagoška fakulteta namenila pisatelju Fulviu Tomizze.

Drevi predstavitev romana F. Tomizze

Drevi ob 18. uri bodo pod pokroviteljstvom pokrajinskega odborništva za kulturo in s sodelovanjem založbe Mondadori v Avditoriju predstavili zadnje književno delo pisatelja Fulvia Tomizze, roman z naslovom »Il male viene dal Nord - il romanzo del vescovo Vergerio« (Zlo prihaja s Severa - roman škofa Vergeria). Poleg avtorja bodo v razpravi sodelovali prof. Luigi Firpo s turinske univerze, prof. Anne Jacobson Schutte z Lawrence University v Wisconsinu (ZDA) in prof. Giuliano Manacorda z rimske univerze, razpravo pa bo vodil prof. Elvio Guagnini s tržaškega vseučilišča.

Občinska uprava in KPI obsodili mazaške akcije

Tržaška občinska uprava je ogorčeno obsodila zadnje oskrunbo spominskega obeležja partizanki Almi Vivodi pri Bošketu, pomazanje slovenskega učiteljskega in slovenskih napisov na Opčinah, v Trebčah in v Križu. Občinski uslužbenci so medtem že včeraj počistili spomenik Almi Vivodi.

Mazaški pohod fašističnih skrajnežev je prav tako obsodila tržaška federacija KPI, ki je že posredovala pri tržaškem kvestorju, da bi organi javnega reda onemogočili druge podobne akcije v tem delikatnem obdobju volilne kampanje.

Drevi delen sončni mrk

Drevi bomo lahko tudi v naših krajih sledili delnemu sončnemu mrku, in to tik pred sončnim zatonom. Luna bo začela prekrivati sonce ob 19.22, višek mrka bo ob 20.13, nevsakdanji fenomen pa bo trajal vse do 21. ure. Pri nas bomo lahko videli mrk le do 20.42, to je do sončnega zatona. Luna bo »zatemnila« približno polovico površine zahajajočega sonca, in sicer tako, da bo za luno videti kolobar sončne površine.

Zmanjšana kazen zaradi nenamerne umora očima

Tržaško prizivno sodišče je včeraj pod obtožbo nenamerne umora 82-letnega očima Giuseppea Vatovca obsodilo na 2 leti in 11 mesecev zapor 39-letnega Giorgia Visintina Vatovca. Moški, ki mu je sodišče priznalo delno neprisornost, je bil na prvostopenjskem procesu obtožen na štiri leta zaporne kazni. Giuseppe Vatovec je umrl oktobra 1980 zaradi pljučnih komplikacij v tržaški bolnišnici, kjer so ga sprejeli zaradi ran, ki mu jih je v pretepu zadal Giorgio Visintin Vatovec.

Slovenska skupnost na TV za evropske volitve

V okviru radiotelevizijskih volilnih tribun za bližnje evropske volitve je tudi Slovenska skupnost že začela s svojo kampanjo. Tako bo prva zadnja oddaja oz. volilna tribuna, danes ob 19.30 na tretjem TV omrežju.

Oddaja je bila posneta v Benetkah in bo šla po celotnem ozemlju severnozahodnega volilnega krožja (Furlanija - Julijska krajina, Veneto, Tridentina - Južna Tirolska ter Emilija - Romagna). Na tej oddaji sodeluje za SSK kandidat in deželni tajnik Andrej Bratuž.

»Geometri« v zadružnem hlevu

Skupina dijakov in dijakinj 3. razreda oddelka za geometre pri trgovskem tehničnem zavodu Zois, ki jo je spremljal prof. Miloš Jugović, si je konec preteklega tedna ogledala zadružni hlev Dolga krona. Dijaki so se seznanili z nastankom tega objekta, si ogledali strukture in tehnične stvari v hlevu.

Praznik češenj v Mačkoljah

Kot smo že poročali, je bil v prejšnjih dneh v Mačkoljah na pobudo PD Mačkolje 22. praznik češenj, ki je tokrat žal potekal v znamenju slabega vremena, a je kljub temu privabil zadovoljivo število obiskovalcev, kot kaže tudi gornja slika

V Domu Alberta Sirk

V Križu razstava hobijev

V Domu Alberta Sirk v Križu je mladinski odsek KD Vesna pred kratkim pripravil razstavo hobijev, ki je naletela na veliko zanimanje občinstva

darovi in prispevki

Za SKD Slavec darujejo Dorka Sancin (Pulje) 10.000 lir, Genio Zobin (Pulje) 10.000 lir, Luciano Derganc (Log) 10.000 lir in Adriana Dobrila (Log) 10.000 lir.
Za TPPZ P. Tomažič darujejo podporni člani Miroslav Čok (Lonjer 287) 20.000 lir, Stanislav Sossi (Opčine 213) 45.000 lir, Pepi Macarol (Gropada 114) 15.000 lir, Čok (Lonjer) 20.000 lir, Pierina, Albina in Pia 30.000 lir ter Gilko Maver (Lonjer) 10.000 lir.
Namesto cvetja na grob Ubaldia Zagarja daruje Tončka Vidau (Bani) 20.000 lir v isti namen.
Ob izgubi drage mame Amalije Škerk daruje sin Alojz z družino 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.
V počastitev spomina Matilde Grgič darujeta Angelca in Zvonko Malalan 50.000 lir za Dijaško matico.
V počastitev spomina Matilde Grgič daruje Silvana Malalan 15.000 lir za PD Slovan.
V počastitev spomina none Matilde daruje Minka Pahor 30.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju.
V počastitev spomina tovarišice Matilde Grgič daruje Anica Udovič 10.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju.
Namesto cvetja na grob Matilde Grgič darujeta Vida in Marčela 50.000 lir za KD I. Grbec.
V spomin na nono Matildo Grgič darujeta Marta in Franko 15.000 za KD I. Grbec.
V spomin na Franko Sedmak por. Košuta darujejo Srečko in Marija Košuta ter Celeste Bogatec 50.000 lir za moški pevski zbor Vesna.

Hvaležna za prijetno uslugo darujeta Amalija Znidaršič in Anton Pertot 25.000 lir za SKD Barkovlje.
Namesto cvetja na grob Francke Sedmak darujeta Mari in Vinko 10.000 lir za Dom A. Sirk v Križu.
Ob praznovanju 90-letnice društva darujejo 50-letniki iz Ricmanj in Loga Edvard Pregarc, Erminio Kuret, Milan Grdina, Pino Blažič, Mario Blažič in Silvano Dobrila 65.000 lir za SKD Slavec.
V spomin na brata Dina Daneva darujejo sestre Bruna, Marija in Guerin ter brat Romano 30.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka, 30.000 lir za pevski zbor V. Mirk, 30.000 lir za ŠD Primorje in 30.000 lir za Godbeno društvo Prosek.
V spomin na gospo Greti Milkavec daruje Sonja Pregarc - Colja 20.000 lir za KD Kolonkovec - Zenjan.
V spomin na Marčela Sosiča daruje Valerija Sosič 20.000 lir za SKD Tabor.
Namesto cvetja na grob Francke Sedmak vd. Košuta daruje Dušan Košuta z družino 15.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.
Namesto cvetja na grob Bernarda Daneva daruje Dušan Košuta z družino 15.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.
V spomin na Greti Miklavac daruje Adriana Godina - Guštin 10.000 lir za Združenje staršev srednje šole Sv. Ciril in Metod - Katinara.
V spomin na Amalijo Kante iz Praprota daruje Renata Doljak 10.000 lir za SK Kras.
V spomin na Ivino in Pepino Mahnič daruje Anton Stopar (Bazovica) 20.000 lir za Tržaški oktet.

gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
B. Behan - TALEC danes, 30. maja, ob 19.30 v Kočevju.
J. in W. Grimm - RDEČA KAPICA jutri, 31. maja, ob 14.30 v osnovni šoli v Ukvah.
VERDI
Spomladanska simfonična sezona 1984 - Danes, 30. maja, ob 20.30 recital pianista Roberta Cappella (red B, ponovitev). Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic, tel. 631-948.
CANKARJEV DOM - Ljubljana
Velika dvorana
Jutri, 31. maja, ob 20. uri: VII. koncertni večer simfonikov RTV Ljubljana.
Mala dvorana
Jutri, 31. maja, ob 20. uri: ciklus »Evropske filmske šole« - Poljska.
Srednja dvorana
V petek, 1., in v soboto, 2. junija, ob 19.30: W. A. Mozart »Bastien et Bastenne«.

kino

Ariston 17.00 - 22.00 »Carmen Story«. Režija Carlos Saura, Antonio Gades. Eden 17.30 - 22.15 »Sconcerto rock«. Fenice 17.00 - 22.15 »Fratelli nella notte«. Ted Kotcheff. Igrata: Jane Hackman, Fred Ward.
Nazionale Dvorana št. 1 20.00 Nogometna tekma Roma - Liverpool. Dvorana št. 2 15.30 - 22.00 »Voglie erotiche di una porno pizaiola«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 15.30 - 22.00 »Johanna farfalla in calore« Gerarda Damiana. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.30 - 22.00 »La finestra sul cortile«. Mignon 16.30 - 22.15 »Il grande freddo«. Capitol Zaprt.
Aurora 17.00 - 22.00 »Carne selvaggia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 - 22.00 »Una magnum per McQuade«. Vittorio Veneto 16.30 - 22.00 »Bubble gum«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Lumiere Dvorana rezervirana.
Radio 15.30 - 21.30 »Ninfomane perverse«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.00 - 22.00 »I diavoli«. Vanessa Redgrave, Oliver Reed. Prepovedan mladini pod 18. letom.

razna obvestila

Podporno društvo v Rojanu vabi na 93. redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 3. junija, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih v Ul. Apiari 31 v Rojanu.
Učenci celodnevne osnovne šole Šempolaj - Slivno vabijo na zaključno šolsko prireditve s predvajanjem diapozitivov na temo »Vesele ure v šoli«, ki bo jutri, 31. maja, ob 20. uri.
Enotni odbor za mir Kolonkovec-Rovte prireja razstavo risb šol F. Milčinski - Katinara in M. Stepančić - Gregorič Sv. Ana na sedežu sekcije KPI - Kolonkovec, v soboto, 2. junija, ob 17. do 20. ure in v nedeljo, 3. junija, ob 8.30 do 12. ure.
KD I. Cankar - Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju vabita v petek, 1. junija, ob 20.30 na VEČER VRABČEVH PESMI, ki bo v Cankarjevi dvorani, Ul. Montecchi 6. Nastopata moški in ženski pevski zbor SKD Tabor z Opčin.
Sporočilo Urada za kulturne stike med Sovjetsko zvezo in Italijo ter TPPZ P. Tomažič. Vsi člani in svojci, ki niso še predložili dokumentov za turnejo v ZSSR, naj prinesejo v petek, 1. junija, ob 19.30, tj. pred generalno za nastop 3. junija v Zabrežju, naslednje dokumente: a) 4 slike; b) fotokopijo tiste strani potnega lista, kjer je slika (če je potni list podaljšan, tudi fotokopijo strani, kjer je datum podaljšanja); c) davčni kodeks. Tisti, ki še niso poravnali vpisnine, lahko to storijo pri Stan-ku Vodopivcu, tel. 226-133.

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20
vas vabi
jutri, 31. maja, ob 18. uri
na otvoritev razstave:
DEZIDERIJ ŠVARA
novejša dela.

PD Slovenec Boršt - Zabrežec
vabi na
XIV. PRAZNIK VINA
v HRIBENCI
1., 2., 3. in 4. junija

Srednja šola S. Gregorčič
iz Doline
vabi na
ZAKLJUČNO ŠOLSKO PRIREDITEV
ki bo danes, 30. maja, ob 20. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Krožek P. Tomažič v Trstu
vabi jutri, 31. maja, ob 20.30 v Ul. Capitolina 3 na razgovor z
IVANOM VERČEM
»O dojemanju ruske resničnosti skozi njeno književnost«

razstave

V galeriji Torbandena bodo v petek, 1. junija, ob 18.30 odprli razstavo slikarja Sergia Pausiga.
SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom do nedelje, 3. junija, se nadaljuje razstava TABORA MLADIH: čevlji, oblačila, slike, fotografije. Ogled vsak dan od 17. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure.

izleti

Slovensko planinsko društvo Trst prireja v nedeljo, 3. junija, avtobusni izlet v Zabnice z vzponom na Višarje skupno s pobratenimi planinci Integral. V popoldanskih urah je predvidena družabnost v Domu Mangart. Vpisovanje na sedežu ZSSDI še vključno danes, 30. maja.
Sekcija VZPI-ANPI iz Križa prireja v nedeljo 10. junija, izlet v Pičan (Pazin), kjer bo počastitev 40-letnice smrti Marija Magajne. Vpisovanje v Domu A. Sirk (tel. 220-505), cena (prevoz in kosilo) 20.000 lir.

čestitke

Danes bo na Opčinah BORUT ugasnil 2 svečki. Da bi bil še vedno tako vesel in razigran, mu želijo vsi sorodniki iz Križa.
Danes praznuje rojstni dan BORUT BOGATEC. Mnogo sreče in zdravja mu želijo nona Ančka, Sonja in Lorenzo.
Danes praznuje 19. rojstni dan KATJA ŠKERK iz Praprota. Vse najboljše in da bi uspešno opravila maturo, ji voščijo mama, tata, sestra Patricija z možem Flavijem, mala Tjaša pa ji pošilja koš poljubčkov. Voščilom se pridružujeta obe noni.

Državni tehnični zavod Žiga Zois iskreno čestita prof.
MARINKI PERTOT
ob prejemu letošnjega priznanja gibanja »Znanost mladini«.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 30. maja
MILICA
Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.45 - Dolžina dneva 15.25 - Luna vzide ob 5.06 in zatone ob 20.45.
Jutri, ČETRTEK, 31. maja
ANGELA
Vreme včeraj: temperatura zraka 19,2 stopinje, zračni tlak 1007,7 mb ustaljen, veter 8 kilometrov na uro severni, vlaga 57-odstotna, rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 16,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Chiara Iesu, Nicolas Degrassi, Sara Mantovani, Giulia Boico.
UMRLI SO: 62-letna Maria Calcina vd. Lubis, 80-letna Zoe Fonda, 82-letna Angela Sancin por. Bolobichio, 84-letni Francesco Collari, 72-letna Anna Angela Dusić vd. Flego, 84-letni Guido Curiel, 80-letna Anna Derossi vd. Maiorano.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9, Trg Valmaura 11, Prosek in Zavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Rovte - Kolonkovec prireja že tradicionalno tekmovalno srečanje »Ali spoznaš svoje vino«, ki bo 10. junija ob 17. uri na sedežu društva v Ul. Monte Sernio 27 (bivša Campanelle). Po nagrajevanju sledi veseli večer ob zvokih harmonikarke Neve in njene skupine.
KD V. Vodnik - Junjski glasbeni in likovni večeri 1984 - Dolina. Jutri, 31. maja, ob 20.30 otvoritev razstave mladinskega ex-tempore v Galeriji Torkla in nastop vokalno-instrumentalne skupine dijakov srednje šole S. Gregorčič. V petek, 1. junija, ob 20.30 v cerkvi Sv. Martina koncert mešanega komornega zbora PRO MUSICA iz Subotice (Vojvodina).

mali oglasi

telefon 040-775275 - vsak dan od 8. do 13. ure
MEDICINSKA SESTRA išče dvakrat tedensko zaposlitev po 4 ure. Tel. na št. 040/231-741.
PRODAM prenovljeno poročno obleko, vel. 44. Telefonirati na št. 54363 urnik trgovine.
OSMICO je odprl Franc Colja, Samatorca št. 21. Toči belo in črno vino.
PRODAM FIAT 131/1300, letnik '75, po zmerni ceni. Tel. 567-248.
PRODAM motor Benelli 125, letnik '79. Tel. 227-284.
PRODAM FIAT 500 v dobrem stanju. Telefonirati od 15. do 20. ure na št. 229-250.
OSMICO ima odprto do 27. junija Robert Pipan iz Mavhinj.
PRODAM skoraj nov nahrbtnik za nošenje otrok in otroški voziček Chicco ter otroška oblačila. Telefonirati na št. 730-495.
PRODAM zazidljiv teren v dolinski občini. Tel. 911-557.
37-LETNI MOŠKI želi spoznati gospo ali gospodično za eventualno prijateljstvo ali skupno življenje. Tel. št. 566-269 - Giorgio.
PODARI mucka črne barve, gobček in tačke bele barve. Telefonirati ob večernih urah na št. 274-995.
LAURIHA JOSIP iz Doline 233 je odprl osmico in toči črno in belo domače vino.
ODDAM V NAJEM poslovne prostore v strogem centru mesta. Pisati na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Poslovni prostori«.
PRODAM teren na Krasu, 2.000 kv. m. Interesenti naj pišejo na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Kras«.
KLAVIR Kaps - Dresden »mezzacoda« s komaj prenovljeno angleško mehaniko poceni naproday. Kodrič - Tel. 225-970.
PRODAM RULOTKO tip Royal special za 4 osebe, novo, v odličnem stanju, letnik julij 1983. Cena zelo ugodna. Tel. 0481/882-214 ali 85766.
OSMICO je odprl Bruno Škerk, Trnovca št. 5. Toči pristno belo in črno vino.
PRODAM motorno kolo »Peugeot 103«, 50 HP, v dobrem stanju. Tel. 226-113.
PRODAM dve kravi, stari eno leto in pol in štiri leta, za rejo ali v zakol. Telefonirati na št. 227-240.
KUPIM strešni šotor (canadese) za dve osebi. Tel. 53160.
PRODAM motorno kolo »Ciao« v odličnem stanju: 500.000 lir. Telefonirati od 18. do 19. ure na št. 414-668.
ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosić - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

menjalnica

	29. 5. 84
Ameriški dolar	1.680.-
Kanadski dolar	1.295.-
Švicarski frank	747.-
Danska krona	167.-
Norveška krona	205.-
Švedska krona	208.-
Holandski florint	546.-
Francoski frank	199.-
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.325.-
Irski sterling	1.885.-
Nemška marka	616.-
Avstrijski šiling	87.25
Portugalski eskudo	11.-
Japonski jen	6.-
Španska pezeta	10.-
Avstralski dolar	1.425.-
Grška drahma	11.-
Debeli dinar	11.30
Drobni dinar	11.50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. PETZ 10 - ☎ 01-436

COTTUR
Ul. Crispi 9 - TRST - Tel. 793982
Zastopnik znanih koles **WILIER** in motornih koles
GARELLI - PIAGGIO
CIMATTI - FANTIC MOTOR
B. M. - PERITOLI
dodatni in nadomestni deli za kolesa, športni artikli, nadomestni deli za
GARELLI in VESPO

Odrska postavitev proseških amaterjev »Pariz je pač Pariz«

V soboto zvečer je bila v dvoranah kontovskega Gospodarskega društva premiera veselice »Pariz je pač Pariz«, ki jo je pripravil Amaterski oder »Jaka Štoka« s Proseka - Kontovela. Veselica igra v treh delih te delo zamejskega dramatika Josipa Tavčarja, ki je v glasilu te amaterske skupine »Naš glas« med drugim tako zapisal: »Pariz je pač Pariz« je delo, ki sem ga napisal pred petimi leti zgolj iz veselja do pisanja, da bi preizkusil svoje komedijske in satirične sposobnosti. Za temo sem si izbral prizor iz življenja nanovo ustvarjene slovenske meščanske družine ob našem morju. Denar jo je nenadoma vrzel v svet, ki ga še ne pozna in ga prav zaradi tega še bolj fanatično občuduje in skuša nerodno posnemati...

Igra, ki jo je režiral Adrian Rustja, je prav gotovo prijetna osvežitev za domačine in goste, ki so prav do zadnjega kotička napolnili dvorano Kontovelu, obravnava pa navse na aktualno temo kraške družine, ki bi hotela zatajiti svoje kmečke korenine ter se delati velike gospode. Seveda vse to nato izpade kot farsa, v kateri nastopajo junaki, ki se hote kot karikature svojega novega pariskega stanja premikajo po sceni, pa čeprav so pravzaprav vsi dosledni v svojih nagibih. Družinskega očeta Henrika, po poklicu gradbenega podjetnika, igra Darko Rupel, ki se edini noče izneveriti svojemu poreklu iz Mavhinj, saj svojo rojstno vas postavlja še pred mitični in večno oddaljeni Pariz. Drugačna je njegova žena Mila, vloga katere je igrala Katja Starc, ki hoče biti moderna, vendar pa njena modernost (saj prihaja vendar iz mesta, kot to vedno poudarja možu z namenom, da v na-

sprotju mesto — podeželje pokaže svojo večvrednost) ostane seveda na nekem grotesknem površju. Njuna hči Iris (Sonja Rupel) in Milina nečakinja Valentina (Anastaziya Cibic) sta kot predstavnici mlade generacije »nekoliko naprej« od staršev oz. stricov, vendar pa se njuna modernost pravzaprav le prikazuje v tipičnih papirnatih stereotipih, kot je lahko leno brezdelje ob poslušanju glasbe s slušalkami (da pač ne motiš »ta stare«), sončenje na terasi hiše na nabrežinskem bregu, sanjarjenje in podobno. Mirno kmečko - gosposko - meščansko življenje se komplicira, ko se prikaže Ivan (oz. Viktor), ki ga na odru predstavlja Egon Štoka. Le-ta sproži cel val pričakovanih in nepričakovanih reakcij, tako da na koncu ostane »trezen« le Henrik — družinski oče, (ker je pač ta bila njegova funkcija »trdega in omejenega Kraševca«), pa ne, ker bi bil najbolj bi-ster, verjetno čisto obratno, ker ne zna sanjati, kot pač znata (seveda omejeno in neživljenjsko) njegova žena in mlajša generacija, ki se nato vsa enostavno odpravi v Pariz (ker ni sposobna sprejemati realnosti kot take ali pa ker si hoče v mladostni zagnanosti privoščiti še malo »avantur« — za to pa je Pariz ustvarjen kot nalašč). Pravega Viktorija — osebo, ki nastopi le v tretjem delu, da še bolj zakomplicira že itak zavozlano štorijo (sicer pa ga vsi pričakujejo), pa igra Boris Čok.

Sceno te veselice je pripravil mladi Aleksander Starc, šepetalec le Davorin Danev, pri igri pa sodelujejo še Zvonka Guštin, Igor Štoka in Bruno Sosič.

Dušan Jelinčič

Na sliki: prizor iz igre.

Majhno židovsko jedro v Ajdovščini

Pred kratkim je izšel pri Del Biancu iz Vidma droben zvezek izpod peresa dr. Giuseppa Bolaffia »Un piccolo nucleo ebraico in Aidussina« (Majhno židovsko jedro v Ajdovščini), ki je sicer eden izmed posegov z lastnega goriškega zborovanja o židih v Gorici in Trstu. Zaradi duha, ki v preveča drobno delo, velja napisati nekaj vrst o tem.

Zgodovina židovskega jedra v Ajdovščini se začne leta 1761, ko dobi Jacob Valmarin dovoljenje od oblasti, da uvede obrat z nekaj statvami za prejo svile; vendar je le njemu dovoljeno, da se preseli v Ajdovščino, medtem ko ostala družina mora ostati v goriškem getu. Leta 1779 beležimo v Ajdovščini prisotnost Jacobovega sina Emanuela in še nekega hlapca, Žida, kar je bilo seme, ki je padlo na rodovitna tla. Tako zasledimo v Ajdovščini v devetnajstem stoletju Jacoba d'Arona Pincherla, ki mu je najbrž trgovina cvetela, ker je privabil tudi svojega svaka Giuseppa Bolaffia; tudi le-ta se je posvetil v slovenski Ajdovščini trgovski dejavnosti in je užival spoštovanje svoje- ga okolja zaradi poštenosti in pobožnosti ter zaradi svojih dobrih del.

Družina Bolaffio (iz arabščine Abulafia, oče (vir) zdravja ali moči) je imela svojo hišo v sredi Ajdovščine in v njej je bila tudi soba, namenjena molitvi. Bolaffiovi so se zanimali za življenje vsega slovenskega življa in sodelovali z njim. Tudi ko je šlo za katoliške sprevode, so v znak spoštovanja vere bližnjega osvetlili svojo hišo. Bolaffiova žena Clementina roj. Vivante je v sodelovanju z župnikom skrbela za reveže. Bolaffiovin sin Graziadio (r. 1855) je hodil v kra-

jevo šolo in je v priznanje na svoje vedenje dobil v dar biografijo Radetzkega, v katero so oblasti vtisnile posvetilo v slovenščini: V spomin prida in lepega vedenja Božidara Bolaffio iz Ajdovščine. Drugi sin, Giuseppe, pa je v Ajdovščini razširil trgovino svojega očeta in si pridobil velik ugled med domačin prebivalstvom. Ko je umrl leta 1940, v polnem pregonu židov, mu je neki Ajdovec, ki se je bil preselil v Buenos Aires, posvetil v slovenskem časopisu, ki je izhajal v Argentini, nekrolog: »Stari Bolaffio umrl. Spomini na uglednega Ajdovca Žida«. Članek je sklenil z besedami: »Zapustil nas je poštenjak«.

Odv. Bolaffio zaključuje zgodovino svoje rodbine tako:

»Tole židovsko jedro je živelo 150 let v sredi kmečkega, slovenskega in krščanskega življa... v dokaz, da je mogoče živeti v miru in prijateljstvu... da je to sožitje dokaz visoke stopnje omike, ki je vladala v tistih letih v tej vasi; in ta visoka omika je v čast sredini, v kateri so tisti židje živeli, kar se je izkazalo tudi pozneje pri zavračanju teh prebivalcev fašistične zakonodaje o rasi.« (F.F.)

BERITE

**Novi
Matajur**

radiotelevizijska

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal
10.00 - 11.45 Televideo
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05 Pronto... Raffaella? - opoldanski spektakel
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik 1
14.00 Pronto... Raffaella? - zadnji poziv
14.15 Il mondo di Quark
15.05 Risanke
15.30 Šola in vzgoja - kemija in kmetijstvo
16.00 Cartoni magici - Risanke
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Forte fortissimo TV top
18.00 Nord chiama Sud - Sud chiama Nord - kronike
18.30 Il gran teatro del West - TV film
19.00 Italia sera - dogodki in osebnosti
19.40 Almanah in vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.10 Rim — nogomet: Roma - Liverpool
22.00 Dnevnik
22.15 Mister fantasy neposredno
23.20 Srečanje s kinematografijo
23.25 Dnevnik in vremenske razmere

Drugi kanal

10.00 - 11.45 Televideo
12.00 Che fai mangi? - Oddaja o prehrani
13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
13.30 La dinastia del potere

14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 - 15.45 Tandem
15.45 67. giro d'Italia - Kolesarske dirke po Italiji
17.00 - 18.30 Vediamoci sul due - Knjižne, gledališke in druge novosti
18.30 Športna poročila
18.40 Le strade di San Francisco - TV film
19.45 Dnevnik 2
20.30 79. Park Avenue - po romanu Harolda Robbinsa
22.05 Evropska volilna tribuna
22.35 Dnevnik 2 - večerne vesti
22.45 I buttafuori
23.30 Dnevnik 2 - zadnje vesti

Tretji kanal

11.45 - 13.00 Televideo
13.30 Hokey: Monza - Vercelli
15.10 Cribb - po pripovedi Petra Loveseya
16.00 Šola in vzgoja - obisk muzejev
17.00 K2 + 1 - Il furto di Raffaello
18.15 Srečanje z Marcom Lubertijem
18.25 L'orecchicchio - glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
19.35 In prima persona: I corrispondenti di guerra
20.05 Le radici dell'uomo - Šola in vzgoja
20.30 La lunga ombra gialla - film
22.05 Dnevnik
22.15 Intervjuji - Coppa dei campioni
23.45 Dnevnik 3
00.20 Kolesarske dirke

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

8.50 - 10.35 TV v šoli
17.45 - 22.15 Teletext
18.00 Poročila
18.05 Ciciban dober dan
18.25 Posavski obzornik
18.40 Mosaik kratkega filma
19.00 Risanke
19.20 Cik - cak
19.26 Zrno do zrna
19.30 Dnevnik
20.00 Risanke
20.10 Rim: Finale pokala prvakov v nogometu: Roma - Liverpool - prenos
22.00 Dnevnik II

Zagreb

17.30 Videostrani
17.40 Poročila
17.45 Gusarji kapitana Kuka - otroška serija
18.15 TV koledar
18.25 Kronika občine Gospič
18.45 Od vsakega jutra raste dan
19.30 Dnevnik

20.00 Športna sredi
22.00 Dnevnik
22.20 Športna sredi - nadaljevanje

Koper

14.00 Odprta meja
V današnji ODPRTI MEJI bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
NABREŽINA — »Zaplešimo, zapojmo«
TRST — 10-letnica Baletne šole
ZAGRAJ (GO) — Razstava starih razglednic
GORICA — Razstava Pečanac

16.55 TVD poročila
17.00 Jugoslovansko prvenstvo v nogometu
18.45 Risanke
19.30 TVD Stičiče
19.50 Kulturna panorama
20.20 Lovce - TV film
21.20 Turistični vodič
21.30 Narodna umetnost
22.00 TVD - vse danes
22.10 Rim: nogomet — Roma - Liverpool

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

8.30 Dober dan Italia
9.00 Una vita da vivere - nadalj.
10.00 Aktualnosti
10.30 Alice - TV film
11.00 Rubrike
11.40 Help! glasbena igra
12.15 Bis - vodi Mike Bongiorno
12.45 Il pranzo è servito - nagradna igra
13.25 Sentieri - nadaljevanje
14.25 General hospital - TV film
15.25 Una vita da vivere - nadalj.
16.50 Hazzard - TV film
18.00 L'albero delle mele - TV film
18.30 Popcorn - glasbeni spektakel
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Zig zag - kviz
20.25 L'altra faccia di mezzanotte - film
22.25 TV film
14.00 Controspionaggio - film
Clark Gable in Lana Turner

RETEQUATTRO

8.30 Risanke
9.30 Chico - TV film
10.00 I giorni di Bryan - TV film
11.00 Non lascerò mio figlio - film
12.30 Risanke
13.30 Fiore selvaggio - TV novela
14.15 Magia - TV novela
15.00 Una splendida canaglia - film
16.50 Risanke
17.50 La famiglia Bradford - TV film
18.50 Marron Glacé - TV novela
19.30 M'ama non m'ama - nagradna igra
20.25 Vento caldo - film
22.45 La vendetta del mostro - film
0.30 Šport
1.30 Strike force - TV film

ITALIA 1

8.30 La grande vallata - TV film
9.30 Tuppe, tuppe Marescià - film
11.30 Maude - TV film
12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
12.30 Lucy show - TV film
13.00 Bim bum bam - Risanke
14.00 Devlin & Devlin - TV film
15.00 Agenzia Rockford - TV film

16.00 Bim bum bam - Risanke
Vita da strega - TV film
17.30 Una famiglia americana - TV film
18.30 Ralphsupermaxieroe - TV film
19.50 I Puffi - risanke
20.25 Olimpiadi - Un amore - nadalj.
22.30 L'uomo che uccideva a sangue freddo - film
0.35 Una dura prova - film

TELEPADOVA

14.00 Mama linda - TV film
15.00 Gli emigranti - nadaljevanje
16.00 Peyton place - TV film
17.00 - 19.30 Risanke
19.30 Anche i ricchi piangono - TV film
20.20 Per amore di Casarina - filmska komedija
22.00 Charlie's angels - TV film
23.00 Šport
24.00 Frutto proibito - film

TRIVENETA

12.30 Horoskop
12.45 Affari di cuore - TV film
13.30 Risanke
14.30 Film
16.00 Filmski program
16.30 TV film
18.30 Rumpole - TV film
19.45 TV film
20.30 La doppia vita di Theophraste Longuet - nadaljevanje
22.00 Il re del quartiere - TV film
1.00 Horoskop
1.15 Film

TELEFRIULI

13.30 Risanke
14.00 Mariana, il diritto di nascere - TV film
15.00 Cara a cara - TV film
16.30 Compagni di viaggio - film
18.00 Risanke
19.00 Cara a cara - TV film
16.30 Compagni di viaggio - film
18.00 Risanke
19.00 Cara a cara - TV film
20.25 Mariana, il diritto di nascere - TV film
21.30 I guaritori - film
23.30 L'infermiera di notte - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, (7.40) Pravljica; 8.10-13.00 Dopoldanski zbornik; Od Milj do Devina - (8.40) Glasbeni potpuri - 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; - (11.30) Literarni listi - 12.00 Sprehodi med starimi spomeniki - (12.30) Glasbeni potpuri; 13.20 Deželni zbori na letošnji reviji »Primorska poje« 13.40 Glasbene raznolikosti; 14.10-17.00 Radijsko popoldne: Roman v nadaljevanjih: Božin Pavlovski: »West Aust«, Dramatizacija: Aleksij Pregarc. - (14.40) Tja in nazaj - (16.00) Iz dnevnika odveta Angela Kukanje - (16.30) Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba; 18.00 »Poezija slovenskega zapada« - primorski pesniki v analitičnem prikazu Tarasa Kermaunerja; 18.30 Glasbene podobe: jazz.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.00, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Jutrzanji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; Objave EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper; Objave, EP; 13.45 Iz dela koprskih glasbenih mladine; 14.00 V znamenju rocka; Objave, EP; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna Radia Koper; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.15 EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Objave, EP; 17.00 Pogovor o...; 17.33 Iz zborovske zakladnice; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.10 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Plesna glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.35 Popevka tedna; 15.15 Edig Galletti; 16.32 Time music; 18.00 Glasbena oddaja; 18.45 Orkestralna glasba; 19.00 Odprto za jazz; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutrzanja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pool sportivo; 10.40 Pesem skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Radijska priredba; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Karavana; 15.03 Športna oddaja; 17.00 Aktualnosti; 18.00 Objektiv Evrope; 19.15 Verska oddaja; 19.25 Audiobox; 20.00 Šport; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 12.30, 15.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00-8.00 Jutrzanja oddaja; 8.00 Evropska volilna tribuna; 8.15 Radio 2 predstavlja; 8.45 Radijska priredba; 9.10 Saj je samo igra; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame; 15.00 Radiotabloid; 16.35 Popoldanski sporedi; 18.32 Ure ob glasbi; 19.50 Kulturna oddaja; 20.45 Solist na vašem domu; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Izbor v sredo; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Veseli napevi; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; (Pesmi Vatroslava Lisinskega); 18.30 S knjižnega trga; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute za ansamblom Bratov Avsenik; 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - Marija Feguš; 20.35 S slovenskimi interpreti...; 21.05 Gioacchino Rossini: Italijanka v Alžiru - odlomki iz opere; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativne oddaje v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Jazz za vse; 00.05-4.30 Nočni program.

Šestega junija na Goriškem

CGIL oklicala splošno stavko za spremembo vladnega odloka

Vladni dekret o ceni dela, gospodarska kriza na Goriškem, predvsem pa vprašanje odnosov znotraj sindikalnega gibanja, tako med tremi sindikalnimi zvezami kot tudi med obema političnima komponentama v sami CGIL, so bili včeraj v središču razprave na pokrajinskem aktivu CGIL v Trzinu. V svojem dolgem uvodnem posegu se je tajnik te sindikalne zveze Luciano Pini dotaknil vseh teh vprašanj, nato pa predložil v razpravo zbranim delegatom in sindikalnim kadrom sklep vodstva delavske zbornice, da okliče pokrajinsko splošno stavko v sredo, 6. junija.

Zakaj splošna stavka in zakaj stavka, ki jo sklicuje samo CGIL, čeprav — je podčrtal Pini — »si želimo, da bi bila to stavka vsega sindikalnega gibanja in pozivamo tudi CISL in UIL naj pristopita k tej pobudi«. V prvi vrsti gre za vprašanje vladnega dekreta o ceni dela, glede katerega je CGIL izdelala svoj enotni predlog, v katerem zahteva nekatere bistvene popravke. Popravki zadevajo povračilo treh izgubljenih točk draginske doklade, ohranitev dodatne 4. točke, ki so jo delavci izgubili maja, ter druge popravke kot zamrznitev sta-

narin in odpravo ticketov na zdravila.

Kot je podčrtal Pini, je ta predlog enotno izdelala CGIL in ga podpirata socialistična in komunistična komponenta sindikata. Potrebno je, da se okoli njega združi celotno sindikalno gibanje, čeprav je enotnost v zadnjem času, po krivdi ostalih dveh konfederacij, dokaj krhka, če sploh še obstaja. Po mnenju vodstva CGIL mora torej sindikat izoblikovati jasnejšo in odločnejšo strategijo, sicer bodo delavci tako ali drugače protestirali, tudi brez sindikata. Zato vabijo k udeležbi pri splošni stavki tudi CISL in UIL, če pa se ti dve organizaciji ne bi odzvali, se bodo sindikalisti CGIL vseeno trudili, da bi bila to stavka celotnega delavskega gibanja.

Stavka z manifestacijo naj bi bila v Gorici, poleg vprašanja vladnega dekreta pa naj bi postavila tudi odločno zahtevo za reševanje problemov zaposlitve v naši pokrajini oziroma na širšem kriznem področju (isti dan prireja CGIL stavko tudi v Trzinu).

Poleg omenjenih vprašanj je bila na aktivu tudi razprava o odnosih znotraj sindikata.

Srečanje dijakov jutri v Ločniku

Na nižji srednji šoli »Leopoldo Perco« v Ločniku bo jutri, ob 9.30 zani mivo srečanje med dijaki in šolniki te šole in slovensko nižjo srednjo šolo Ivan Trnko v Gorici. Srečanje so priredili, ravnanstvo in učno osebje ločniške šole, imenovali »miting« prijateljstva med furlanskimi in slovenskimi dijaki. Gre vsekakor za hvalovredno pobudo, ki omogoča dijakom obeh na Goriškem prisotnih narodnostnih manjšin, da spoznava-jo vrstnike, ki govorijo neitalijanski jezik, obenem pa spoznava jo tudi drugo kulturo.

Današnje srečanje bo obsegalo slikarski ex tempore s prikazom izdelkov, kulturni spored, pa predvajanje diapozitivov ob glasbeni spremljavi o lepotah Furlanije, koncert slovenskih pesmi zbora dijakov šole Ivan Trnko pod vodstvom Stanka Jerića, koncert furlanskih pesmi zbora dijakov šole Perco, pod vodstvom profesorice Regine Fornasir - Urdan in nastop furlanskih folklornih dijaških skupin iz Ločnika in Slovrenca.

● Drevi ob 18. uri bo v dvorani Palace hotela novinar Sergio Turone govoril o svoji knjigi »Corrotti e corruttori dall'Unità d'Italia alla P-2«. Gre za eno od štirih knjig o škandalu P-2, ki jih je sodišče iz Vareseja dalo zapleniti na zahtevo enega od glavnih osumljencev Ortolanija.

Nad 200 starih razglednic o življenju v občini Zagraj

Razstav o preteklem življenju v slovenskih, furlanskih in bizziških vaseh, smo v zadnjem času videli precej. To odkar so se domači preučevalci lotili sistematičnega iskanja vaše preteklosti, še posebej življenja najbolj preprostih ljudi, kmetov, obrtnikov, delavcev, malih trgovcev, življenja društev in župnije ter šole. Videli smo tako zbirke predmetov, ki so jih uporabljali kmetje (v ta namen se pripravljata tudi muzejski zbirki v Fari in v Števerjanu) kot tudi predmetov, ki so jih uporabljali rokodelci in delavci. Tu pa tam so izšle tudi zanimive publikacije, ki nam bodo ohranile to kar smo lahko le bežno videli na razstavah. Še zlasti smo se tu angažirali Slovenci ob raznih priložnostih, ko so zagledali belo luč dneva knjižne publikacije o življenju društev in ljudi v naših vaseh. Nad tako publicistiko smo Slovenci lahko ponosni in lahko tudi ugotavljamo, da je popolnejša in bolj strokovno dokumentirana kot tista naših sosedov, pa čeprav je še vedno premalo in smo šele na začetku tega raziskovanja.

V Zagraju so že v preteklosti, po zaslugi ljudi, ki vodijo tamkajšnje občinsko knjižnico in tudi nekaterih drugih posameznikov, imeli nekaj razstav tako v Zagraju kot v Zdravšči-

ni in Martinščin. Tokrat so en del prejšnjega raziskovalnega dela strnili, lahko bi rekli specializirali. Priredili so razstavo nad 200 razglednic, z motivi iz teh treh krajev. Omembe vredno je, da so vse razglednice iz let pred prvo vojno oziroma med vojno. To pomeni, da so razni založniki imeli korist od tako številnega tiska takih razglednic.

Na njih smo lahko videli razne motive čez Sočo od lesenega do jeklenih, nekatere plemiške palače, železniški postaji, cerkve, nekdanje stavbe, skratka nekdanje življenje. Kar precej je slik iz let prve svetovne vojne, še zlasti ko so Italijani kraj zasedli. Zanimive pa so tudi razglednice, ki nam kažejo življenje beguncev med prvo svetovno vojno v taborišču v Wagni.

Da ne bi ostalo le pri razstavi, po kateri bi lastniki razglednic te spet odnesli na svoj dom, so poskrbeli za tisk lične brošure z naslovom »Un saluto da Sagrado«, v kateri so razstavljene razglednice tudi reproducirane. Poleg tega pa je v publikaciji tudi nekaj zanimivih podatkov o zgodovini Zagraja in krajev, ki upravno sodijo k občini. Take in podobne pobude bi seveda kazalo posnemati. (mw)

Sklepni del pobratenja med lovci iz Sovodenj in člani LD Selca

Že skoraj deset let je, odkar sta občini Sovodnje in Škofja Loka sklenili pobratenje. V tem času so se med številnimi društvi in organizacijami, ki delujejo v obeh krajih, stali priručni prijateljski odnosi. Redne izmenjave, gostovanja in medsebojni obiski, tako sodelovanje samo še utrjujejo.

Nov doprinos pa so te dni dali sovo- denjski lovci in člani lovske družine Selca pri Škofji Loki. Že nekaj let se medsebojno obiskujejo, prire- jajo skupne manifestacije in družab- nosti. Tako je tudi dozorel sklep o sklenitvi pobratenja med lovskega družinoma. Lani avgusta so se zbra- li v Bukovici pri Škofji Loki na prvi slovenosti ob podpisu listine, v so- boto pa je bila povratna slovesnost v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Ob tej priložnosti so se člani so- vodenjske lovske družine še posebej lepo pripravili in na prireditveni po- vabilu tudi predstavnike občinske up- rave, lovske zveze in predstavnike lovskega društva Doberdob. Listino o pobratenju sta podpisala Janko Čo- tič, v imenu sovo- denjskih lovcev in Borut Menzinger za lovske družino Selca. Oba sta v kratkem pozdrav- nem nagovoru poudarila globok po- men sklenitve trajnega prijateljstva in sodelovanja med lovci dveh lov- skih družin. Gostje so ob slovesno- sti izročili tudi priložnostno darilo železno skulpturo Toneta Svetine. Udeležence je pozdravil sovo- denj-

ski župan Vid Primožič, slovesnost pa se je sklenila z nastopom dekli-škega pevskega zbora, Sovodenjskega noneta in harmonikarjev.

Na sliki: podpis listine o pobra-tenju.

Obvestilo trgovinske zbornice

Goriška trgovinska zbornica opo-zarja, da so stopile v veljavo izvr-šilne norme okvirnega zakona št. 217

z dne 17. maja 1983 o turistični po- nudbi in ukrepih za povečanje turi- stičnih zmogljivosti. Na podlagi mi- nistrskega dekreta je trgovinska zbor- nica ustanovila posebno službo — v okviru že obstoječe službe za regi- striranje trgovinske dejavnosti. V bi- stvu vsi zasebniki ali podjetja, ki se v kakršnikoli obliki ukvarjajo z oddajanjem sob, morajo poskrbeti za vpis v poseben register. To morajo storiti pri trgovinski zbornici in si- cer v kraju, kjer imajo zasebniki ali podjetja legalni sedež.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
Al Redentore, Ul. Fratelli Rosselli,
tel. 72-340.

SSG obiskalo naše osnovne šole in vrtce

Rdeča kapica je v teh tednih pri-šla na obisk v vse slovenske osnov- ne šole in vrtce na Goriškem. Čudno? Niti ne. Povedati moramo pravzaprav, da je šole in vrtce obiskala skupina članov našega Stalnega gledališča in otrokom predstavila priredbo znane pravljice bratov Grimm. Pa še to je treba dodati, da so pri izvedbi ko- rajžno in zelo navdušeno sodelovali tudi otroci sami.

Zelo dobrodošla pobuda, smo sli-šali s strani učiteljev. Zadovoljni so tudi v ravnateljstvih šol. Za letos je najbrž že pozno, saj je konec šolske- ga leta tik pred vrati, vendar bi po- dobno pobudo kazalo ponoviti v je- seni.

Gledališčniki so v aprilu in maju kar petkrat bili na Goriškem in v tem času obiskali vse osnovne šole in vrtce.

Življenje je roman danes v Verdiju

V Verdijevem kinu v Gorici bo da- nes na sporedu zadnji film iz red- nega cikla »Skok v kino«. Čeprav sou- pada drevi film z nogometnim fi- nalom za evropski pokal (ni pa to nu- jno saj so na sporedu tri predsta- ve; ob 18., 20. in 22. uri), je danšnja ponudba Kinoateljeja in Piccolo Cine- forum izredno vabljiva. Gre za film Alaina Resnaisa »Življenje je roman«, v katerem nastopajo Vittorio Gasman, Fanny Ardant in Geraldine Chaplin. Zgodba je trojna, saj skozi doživ-

ljaje treh oseb spoznavamo dogajanje, ki je časovno dokaj obsežno: od za- četka 1. svetovne vojne, pa do da- našnjih dni. Prizorišče je nedokonča- ni megalomanski grad nekje v Ar- denah. Film niha med parodijo stri- pov in intelektualistično satiro, poln je nonsensa in živo ponazarja reži- serjev namen: »zabavaj se in zaba- vaj!«. Tema filma je predvsem iska- nje sreče, ki si jo vsi želijo in ki po Resnaisu odvisi »od kemičnih vezi, ki se ustvarjajo v naših možganih.«

Visoko priznanje za člana krožka CIFI

Giuseppe Assirelli in Antonio Fab- bris, člana goriškega fotografskega krožka Circolo fotografico Isontino, sta bila na nedavnem kongresu vse- državne zveze fotografskih krožkov deležna dveh visokih priznanj. As- sirelli je bil imenovan za mojstra italijanske fotografije, Fabbris pa je predsednik Zveze Michele Ghigo podelil posebno priznanje za zaslu- ge na področju fotografije.

● Družinska posvetovalnica v Foljanu je spet odprta in sicer ob sredah od 17.30 do 19.30. Na razpolago je obča- nom Foljana, Šempetra ob Soči in Doberdoba.

razna obvestila

Vpisovanje za turnir Mladinskega centra je že v teku na uradu ZSSDI (Ul. Malta 2), vsak dan v uradnih urah, in se bo zaključilo 31. maja. Vpisnina za vsako ekipo: 10.000 lir.

Podporno društvo za Goriško obve-šča člane, da bc občni zbor 31. ma- ja, ob 20. uri, oziroma ob 20.30 v sejni sobi na sedežu v Ul. Malta 2.

Odbor za doraščajočo mladino pri SKGZ vpisuje še danes in jutri otro- ke med 7. in 13. letom starosti za letovanje v Savudriji od 10. do 24. junija. Vpisovanje v uradu SKGZ, Ul. Malta 2, tel. 84-644.

Vpisovanje v Poletno središče v Gorici je v teku v pisarni dijaške- ga doma Simon Gregorčič vsak de- lavnik od 10. do 12. in od 16. do 18. ure (tel. 83-495).

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Porno rap- porti degli svedesi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO Danes zaprto.
VERDI 18.00—22.00 Za skok v kino: »La vita è un romanzo«.

Trzin

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Sono un to- po d'albergo«.
PRINCIPE Zaprto.
COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Super dečko«.
SVOBODA 18.30 »Balkan express«.
DESKLE 19.30 »Noč čarovnic«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, te- lefon 32-551.

Stavka in sindikalni shod delavcev Acciaierie Alto Adriatico

Za precej neobičajen način prote- sta so se včeraj odločili delavci va- ljarne Acciaierie Alto Adriatico v Trzinu med včerajšnjo dveurno stav- ko. Iz podjetja so s težkim viliča- rjem pripeljali na trg pred župan- stvo skoraj 11 ton težko železno plo- ščo, kot nekakšen simbol proizvodnih zmogljivosti podjetja, kjer je trenut- no okrog 120 zaposlenih.

Na zborovanju je govoril član taj- ništva sindikata kovinarjev (FLM) Flavio Snidero, ki je znova opozoril na nujnost hitrega reševanja vpra- šanj v zvezi s prevzemom podjetja s strani konzorcija skupine zasebnih podjetnikov iz naše dežele. Kakor znano, je bil prav pred kratkim po- novno podaljšan rok komisarske up- rave — podjetje sodi namreč v sku- pino Maraldijevih tovarn — do kon- ca leta. Na prvi pogled se zdi ome- njeni rok kar dolg, vendar je kljub temu treba zelo hitro ukrepati, opo- zarjajo sindikati.

Sicer pa se glede reševanja tega vprašanja nekaj vendarle premika, kakor je povedal na včerajšnjem zborovanju Snidero. V petek dopol- dne bo namreč v Rimu, na ministri- stvu za industrijo, sestanek s člani konzorcija, ki se zanimajo za pre- vzem podjetja. Sestanka se bo pre- vidoma udeležil tudi deželni odbor- nik Francescutto.

Delegacija tovarniškega sveta in

sindikalnih predstavnikov se je vče- raj, po zborovanju, sestala tudi s prefekturnim komisarjem dr. Baril- larijem ter mu obrazložila težavne položaj. Snidero je v svojem govoru ocenil tudi uspelo splošno stavko in manifestacijo na Trziškem v prejšnjem tednu. Razgrajanje in konte- stacijo manjše skupine delavcev je označil kot nepomemben dogodek.

Mandat tržiškemu občinskemu svetu do leta 1989?

Zadeva z volitvami na sedežu štev. 42 v Trzinu še zmeraj ni zaključena. Poročali smo že o spremembah, ki so nastale v občinskem svetu, kjer so komunisti izgubili eno svetovalsko mesto, pridobili pa so ga republikan- ci, ter o tem, da bo komisarska up- rava trajala dlje, kakor so sprva predvidevali. Vendar s tem presene- čen najbrž še ne bo konec. Vest še ni uradno potrjena, vendar se zdi, da bo mandat občinskemu svetu v Trzinu potekel šele maja 1989, čeprav je bilo kar 39 svetovalcev izvoljenih že lani junija. Tako bodo predvido- ma svetovalci v Trzinu edini, ki se bodo lahko ponašali s šestletnim man- datom.

Tri osebe huje ranjene zaradi nerodnih padcev

V ponedeljek zvečer so v kratkem časovnem razdobju pripeljali v go- riško splošno bolnišnico kar tri ose- be, ki so se v treh ločenih promet- nih nesrečah poškodovale precej hu- do. Pravzaprav v vseh treh primerih ni šlo za prave prometne nesreče, pač pa za banalne padce, ki se na- vadno zaključijo le s kako prasko, ki pa so tokrat povzročili nekoliko huje posledice.

Prvi je prispel v bolnišnico 74-letni upokojenec Giacinto Brumat iz Go- rice, Ul. Vittorio Veneto. Okrog 19.30 je med vožnjo s kolesom po Ulici Baiamonti izgubil ravnotežje in pa- del na asfalt. Zdravniki so mu ugotovi- li zlom stegenice na levi nogi, za- radi katerega se bo predvidoma zdravi- vil 60 dni. Odredili so njegovo pre- mestitev v ortopedski oddelek v Kr- minu.

Malo pred 23. uro je rešilec Zele- nega križa pripeljal v bolnišnico 59- letnega Eugenia Rossija iz Ul. Ca- podistria 9. Tudi on se je ranil med padcem medtem ko se je z mo- tornim kolesom peljal po Ul. Brass. Zdravniki so mu ugotovili razmero- ma hude poškodbe, ki gredo od zlo- ma čelne kosti, do pretresa možga- nov in ran po obrazu. Predvidoma naj bi ozdravil v dvajsetih dneh, se- veda če ne bodo nastopile kompika- cije. Rossija so iz goriške prepeljali

na nevrokirurški oddelek tržaške bol- nišnice pri Katinari.

Z istim rešilec so v nevrokirur- ški oddelek tržaške bolnišnice pelja- li tudi 48-letnega Severina Kogoja, Trg Municipio 18, ki se je približno ob isti uri poškodoval pri padcu v Ul. Mazzini. Pri tem je udaril v gla- vo ob cestni tlak in si nalomil tilnik. Zdravniki so izrekli prognozo okrevanja v dvajsetih dneh (če ne nastopi- jo komplikacije) in, kot rečeno, o- dredili premestitev v Trst.

Prepovedano urejanje novih vinogradov

Deželno kmetijsko nadzorništvo spo- roča, da je od 1. maja dalje prepo- vedano sajenje novih vinogradov. Prepoved, ki velja tako za proizvo- dno vina s kontroliranim poreklom kot za namizno grozdje, izhaja iz pravilnika evropske gospodarske skup- nosti št. 1208 od aprila letos. Isti pravilnik pa izjemoma dovoljuje no- ve nasade za določene sorte vina, ki zaradi tipičnih kvaliteten lastnosti ne zadošča povpraševanju na tržišču. V teh primerih je sajenje novih trt dovoljeno na podlagi ukrepov posa- meznih držav članic.

Tržaški rojak bo predaval na kongresu jugoslovanskih anesteziologov v Zagrebu

Pogovor z dr. Srečkom Simoneto, kliničnim vodjo službe za anesteziologijo in reanimacijo državne bolnice v Locarnu

Te dni bo v Zagrebu vsedržavni kongres jugoslovanskih anesteziologov, na katerem bo več predavanj o aktualnih temah te mlade vede zdravniške znanosti. Na tem kongresu bo govoril tudi naš tržaški rojak dr. Srečko Simoneta, specialist anesteziolog in reanimator, zdaj klinični vodja anesteziološke službe državne bolnice v Locarnu v Švici. Naši bralci ga verjetno že poznajo, saj je še pred nekaj leti redno pisal tudi za naš list.

Med kratkim postankom v svoji hiši na Opčinah je dr. Srečko Simoneta z veseljem sprejel naše vabilo za krajši razgovor.

Kako se znajdete v Švici?

V Locarnu sem že tri leta in moram reči, da sem se v novih okoliščinah zelo dobro znašel. Delam v resnem ambientu, ki dovoljuje in celo stimulira strokovno usposabljanje, tako da ni birokratskih ali finančnih težav s študijskimi potovanji po evropskih in ameriških specializiranih centrih ter z nabavo novih aparatov, ki danes že veliko stanejo. Človeku je prijetno pri srcu, ko se zaveda, da dela v svojem poklicu

strokovno na najvišji svetovni ravni, tako da bolje danes sploh ne bi mogel.

Imate kaj domotožja?

Seveda, malo že. V Švico se je preselila tudi moja družina, naročen sem na vse slovenske liste, vendar pogrešam tisto neposredno kulturno izživiljanje, ki sem ga bil deležen v Trstu, pa še sprehode po našem Krašu ter po slovenskih planinah. No ja, dejansko pa ni niti tako strašno hudo, saj sem na Opčinah vsaj en vikend na mesec, razdalja od Trsta do Locarna pa znaša le dobre štiri ure hitre vožnje.

Imate še stike s kolegi zdravniki v Trstu in v Sloveniji?

Še imam stike s Katedro za anesteziologijo v Trstu ter s prof. Mocaverom, ki je bil moj prvi učitelj. Osebno se občasno shajam tudi z nekaterimi zdravniki v Trstu in v Ljubljani.

O čem boste govorili na zagrebškem kongresu?

Moja delovna skupina bo nastopila s tremi predavanji, ki bodo obravnavala različne aktualne teme

Dr. Simoneta med delom v švicarski bolnici

naše specializacije. Govorili bomo o elektroanalgeziji, o novem relaksansu - atrakriumu ter o naši kombinaciji anestezije za kratke operativne

posege (etomidat - alfentanil). O prvi tehniki (elektroanalgeziji) se govori že več let, naše izkušnje z atrakriumom ter s kombinacijo etomidat - alfentanil pa so popolnoma sveže ter bodo predstavljale verjetno novost na kongresu.

V katerem jeziku boste predavali v Zagrebu?

V prospektu o kongresu piše, da bodo predavanja lahko v enem od jugoslovanskih jezikov ali v angleščini. Pripravil sem svoj referat v slovenščini, če pa ne bo simultane prevajanja v druge jezike, me bo le malo kolegov razumelo. Zato sem pripravil, za vsak slučaj, tudi besedilo v hrvaščini ter v angleščini.

Vidim, da še vedno dobro obvladate slovenščino.

Da, to je moj materin jezik, ki ga bom vedno gojil in nikoli pozabil. Seveda učim slovenščino tudi svoja otroka. Mi, Kraševci, smo namreč za nekatere stvari trdi in kleni, skoraj trmasti.

Kaj mislite o zdravstvu pri nas?

Kot drugi zdravniki, sem si veliko obetal od zdravstvene reforme, ki je

sicer rešila nekatera vprašanja, a je ustvarila veliko novih. Potrebno bi bilo več prožnosti pri odstranjevanju novih nedostatkov. Kar se tiče kadrovskih vprašanj, bi bilo treba bolj skrbeti za kvaliteto kot za kvantiteto zdravnikov, kar bi se dalo uresničiti z uvedbo zaprtega števila vpisov na medicinsko fakulteto ter z intenzivnejšim izpopolnjevanjem zlasti specialistov, tudi s študijskimi potovanji v tujino. Razen tega bi bilo treba poenostaviti birokratski postopek za registracijo novih zdravil. Pomislimo le, da je treba v Italiji čakati za zakonito uporabo nekega novega zdravila tudi po 4-5 let. Ko pa ga lahko uporabljamo, imajo drugod že boljše preparate.

Kaj pa v Sloveniji?

Občasno zahajam v Klinični center ter se pogovarjam s kolegi anesteziologi. Moram priznati, da so na evropski višini glede strokovnosti, tudi z aparaturami je ljubljanski Klinični center še na dobri višini. Škoda bi bilo, da te višine ne bi bilo mogoče obdržati tudi v bodoče zaradi krčenja izdatkov za zdravje, pač v skladu s gospodarsko stabilizacijo.

Kako to, da ste pustili stalno mesto v otroški bolnici »Burlo« ter se podali na tuje?

Pred tremi leti, ko sem bil namestnik primarija v »Burlo« (prej sem delal v tržaški bolnici ter pri katedri za anesteziologijo tržaške univerze), sem dobil ponudbo za mesto kliničnega vodje pri državni bolnici v Locarnu v Švici. Odločitev ni bila lahka, zato sem zaprosil upravo »Burlo« za šest mesecev strokovnega izpopolnjevanja na univerzitetnih ustanovah v Zürichu, a dali so mi le dva meseca. Preostali sta mi le dve možnosti: ali vrnitev na staro delovno mesto v Trst ali zaključiti študije in raziskave v Zürichu in sprejeti službo vodje v Locarnu, a se odredi stalnemu delovnemu mestu v Trstu. Spet težave, življenjska odločitev. Končno sem dal ostavko v »Burlo« in po treh letih sem še vedno prepričan, da sem napravil prav. Do zdaj pa še nisem razumel, zakaj mi uprava bolnice ni pustila, da zaključim raziskave in študije, od katerih bi imela tudi sama veliko koristi.

Boste še pisali za naše liste?

Kolikor mi bo čas dovoljeval. Sem precej zaposlen z delom ter s sestavljanjem strokovnih referatov za revije in kongrese. Oktobra meseca pojdem na kongres italijanskih anesteziologov v Bari, potem imam še veliko drugih načrtov.

Ste imeli veliko težav z nemščino?

Prej sem znal precej dobro angleščino in le malo nemščine. S časom in dobro voljo pa se človek vsega nauči, tudi nemščine.

Našemu rojaku se zahvaljujemo za pogovor in mu želimo veliko poklicnih in osebnih uspehov ter da bi se pogosto vračal v svoje rojstne kraje.

B. S.

Komelova retrospektivna razstava v Kromberškem gradu

MILKO RENER

Retrospektivna razstava slikarja Silvestra Komela v Kromberškem gradu v Novi Gorici se nam je napovedovala, skupno z monografijo, kot izjemno prazničen kulturni dogodek na Goriškem. Uresničila pa se je vse prej kot v prazničnem razpoloženju: uresničila se je kot počastitev spomina slikarju, ki mu je ni bilo dano doživeti, ker je pred meseci nenadno omahnil v smrt.

Izredno številne udeležbe občinstva ob otvoritvi razstave ne gre jemati kot izraz pietete: vse prej kot izraz priznanja umetniku za njegov bogat opus in kot odraz priljubljenosti, ki jo je Komel užival v svojem ožjem, pa tudi širšem likovnem okolju. Skratka, videti je, da je postal Komel, kljub svoji »zahtevnejši« likovni govorici, vsakomur kar prijetno »čutilje« in tako rekoč že popularen.

Avtorju razstave Stanetu Berniku in njegovim sodelavcem iz Goriškega muzeja je uspelo, da so za to priložnost zbrali umetnikovo bogato slikarsko gradivo od začetne faze pa vse do leta 1983 in tako sestavili pravcar mozaik slikarjevega ustvarjalnega razvoja. Očitno se pri tem Bernik ni hotel razveljaviti »razpisati« z navajanjem podrobnih podatkov, pač pa je v umetnikovem razvoju odbral bistvene in v ustvarjalnem pogledu značilnejše in tehtnejše stvaritve. Prav zato kaže razstava lepo vsebinsko sklenjenost in jasno Komelovo umetniško fiziognomijo.

Videti je, da se je od samega začetka Komel ogibal nepremišljenega »shlastanja« po »tuji učenosti«, pač pa da se je previdno in pozorno razgledoval po evropski likovni kulturi v popolnem zaupanju napotkom, ki sta mu jih na ljubljanski Akademiji nudila učitelja Pregelj in Kos kot izrazita glasnika domačega likovnega sporočila. Preglja je Komel občudoval kot pedagoga, Kos pa ga je prevzemal predvsem kot kolorist. (Mor

da ni le golo naključje, da sta, tudi v tem pogledu, Kos in Komel Goričana!)

V prvih delih se zdi, da se Komel še neodločno »giblje« med Pregljem in Kosom. Spočetka prevladuje pravzaprav neko Pregljevo »mračnjaštvo«. Vendar je moč na teh malih slikah jasno opaziti, kako je Komelu že nekam tesno: »gnotaste« plastične mase kar silijo ven iz pretesnega ozadja. Očitno je Komela v tej »stiski« Kosov »cezanskih« kolorizem bistveno preusmeril k iskanju drugačnih rešitev. Tako so se prejšnje težke mase začele polagoma spreminjati v barvne sklade, ti pa so se rešili statične zakonitosti in zaplaval v bolj sproščeni dinamičnosti in prostor.

Tudi v tematskem pogledu je šlo nekako tako: Komel je bil spočetka prvenstveno krajinar. Motive je črpal pač iz svojega bližnjega vipavskega in kraškega okolja, predvsem pa iz rojstne Rožne doline (ki je bila nemara model pri vsem poznejšem »krajinarstvu«). Spočetka je šlo za sivo-rjavkaste barvne tone, ki so krajino utesnjevali v nekam zatohlo, izrazito ekspresionistično ozračje.

Zatem je Komel krenil na pot iskanja »svoje« pokrajine in tedaj je kot umetnik dozorel. Odtlej je bilo njegovo ustvarjanje podobno dolgi in neprekinjeni pesnitvi. V časovnem razponu je to trajalo od leta 1968 do njegove smrti. »Pesnitev« bi lahko označili kot zgodbo o dramatičnem preurejanju kaosa v kozmos. V skladu z epiko širno zasnovane se je pač moral umetnik odločiti tudi za širše dimenzije platen. In dejansko se ta odslej merijo v že kar »renesančen merilu«, dogajanje pa postaja že kar vizionarno.

Zdi se, da je umetnik v svojem razvoju zasledoval jasen cilj: postopna preobrazba kaosa v kozmos je namenjena človeku: to bo njegova pokrajina. V barvnih tonih, in tudi vsebinsko, je pravzaprav to pesnitev, ki spominja na deveto Beethovovo simfonijo.

Bistveno v organizaciji kompozicije je za Komela v prvi fazi nabito jedro, iz katerega se spro-

šča neugnana svetlobna energija. Jedro samo pa nima stalnega mesta: njegovo odmikanje od središča platna predvideva zato še bolj dramatično iskanje možnega ravnotežja.

Prvotni »eruptivni« fazi, v kateri prevladujejo večinoma topli, ali bolje razgreti barvni toni, sledi faza značilna po tem, da kriknje v sedaj, v prostor in vsebinsko zagospodari rdeča barvna masa. Zatem začne dramatičnost pojema: oglašja se najprej toplo zelena, nato pa sledi prelivanje in svojsko kontrastiranje raznih barvnih tonov. S tem je Komel ustvaril tisto vesoljsko pokrajino, v kateri se vse čudovito presnavlja. V delih zadnjih let je začel slikar posegati v to pokrajino z različnimi »prizmatičnimi« posegi in, kot je sam dejal, skušal na ta način končno »urbanizirati« ta prostor: vanj je stopil človek in ga obvladal.

Tako obsežne razstave (123 platen in ena tapiserija) del večinoma že »Komelovih dimenzij« ni bilo lahko razvrstiti po grajskih sobanah, ki ne nudijo prostih sten večje površine. Vendar je ta problem Bernik zelo spretno rešil in pri tem lepo uskladi kronološko zaporedje ter posameznim slikam odmeril na steni primeren prostor, da je lahko vsaka prosto »zadihal«.

Kar zadeva katalog, ni v njem nobene reprodukcije, pač pa samo daljše Bernikovo besedilo, izbor kritike in katalog del. Reprodukcijske bodo prišle na vrsto v obsežni monografiji, ki bi morala v kratkem iziti. Upati je, da bo izšla preden se bo razstava iztekla (odprta bo do 31. julija).

***

Silvester Komel stopa s to razstavo v zgodovino slovenskega slikarstva kot eden redkih, obenem pa vrhunskih koloristov. Kljub temu da se mu je življenjska nit nenadoma pretrgala v polnem umetniškem razcvetu nam je Komel zapustil presenetljivo bogato gradivo: in bo lahko tako strokovnjak kot nestrokovnjak razbral, da izžareva iz njega globoko umetniško in človeško sporočilo.

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

154.

Kaj zdaj? Naj gredo za četo, ko niti ne vedo za nesljlivo, kam se je umaknila? Sedli so k posvetu.

Vsi so menili, da bi bila velika politična napaka, če bi zdaj, v najbolj kritičnih dneh, zapustili ozemlje, kjer se je v vsej pokrajini pojavila prva oborožena enota in se je velika večina ljudstva odločila za boj in za OF ter podpirala svojo vojsko.

Bečanov Frane je predlagal, da osnujejo novo Brkinsko četo ter se povežejo z bataljonom Miloša Zidanskega, ki je imel operativno območje na drugi strani gorovja.

Vsi so bili za to, ne glede na bežne pripombe, da se hočejo toliči predvsem na domačih tleh in da jim ni dosti do tega, da bi širili vstajo v druge predele.

Soglasno so sprejeli Franetov predlog. Potem so izvolili za komandirja njegovega brata Karla, za komisarja pa Aleša Sorto, ki so mu rekli tudi Prešeren, saj je znal večino pesmi velikega pesnika na pamet.

Karlo je bil med vsemi najbolj hraber in odločen ter tudi vojaško usposobljen. Za seboj je imel štiri leta zaporov in je bil pri svojih tridesetih letih zrel in resen moški, ki je natanko vedel, kaj hoče.

Trenutno je bilo v četi šest Bečanovih, štirje fantje in dve dekleti, tretjina moštva.

Karlo se je zahvalil za zaupanje in obljubil, da bo napravil vse, kar bo v njegovi moči. Prosil jih je za zavestno disciplino in skrajno budnost na vsakem koraku ter poostreno konspiracijo. Ker so posamezni izdajalci, ki so tako ali drugače klonili pred policijo, napravili največ škode, jih bo treba odstraniti. Le tako bodo vrnilo ljudstvu zaupanje in ga pridobili za nadaljnje sodelovanje.

Komisar Aleš Sorta pa je menil, da bodo morali borci v tem položaju vsaj začasno opravljati tudi del frontnih aktivistov, ki so jih Italijani onemogočili, jim razbili organizacije in jih pognali v ilegalo.

Vodstvo čete in njeno jedro sta bili trdni in nemomajni. Prepričali so bili, da bodo s pametjo in pogumom le kljubovali sovražnikovemu navalu in surovosti, zaradi katere je vse več ljudi iskalo zaščito v gozdovih.

Ko so polegali na otepe slame, je v taborišču zavlada mir. Noč je bila brez vetra in mesečina se je mehko pretakala po obršah ozelenelih gozdov.

Karlo ni mogel zaspati. Z nočjo se je odpirala sveža, skeleča rana. Kristina mu je povedala, kako surovo so ravnali z materjo. Dekle je bilo pri župniku. Ta je vzel v varstvo ves Bečanov denar in obljubil, da bo od časa do časa pogledal, kako je z Verico in Janezkom. Povedal je, da je Losanna zagrozil, da bosta oče in mati obešena — vsem za zgled, kaj se zgodi s starši upornikov.

Čeprav so ljudje trpeli na vseh koncih in je bilo žrtv vse več, so se Bečanovi otroci počutili na tihem krive, da bodo starši plačali namesto njih...

V mraku nespečnosti se je Karlu le porodila rešilna misel. »Če bodo Italijani ubijali naše starše, se bomo mi maščevali nad njihovimi civilisti, saj jih je še vedno polna dežela, uradnikov, učiteljic, carinikov, žena oficirjev. Tistim, ki ukazujejo, je treba dati ultimati!«

Naslednji dan so s pomočjo komisarja Aleša sestavili kratko pismo za varnostnega inšpektorja Lozano.

»Mi, Bečanovi otroci, ki se kot pripadniki narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije borimo proti italijanski okupaciji, vam sporočamo, da smo se odločili za ta korak prostovoljno, sami. Starši so nas celo svarili pred to tvegano odločitvijo. Torej ne nosijo nobene krivde in odgovornosti za naša dejanja. Če se bo italijanska policija nad njimi maščevala, se bomo mi nad vašimi civilisti ter z njimi in otroki oficirjev. Enako velja, če se boste spozabili nad našimi mlajšimi brati in sestro. Poročnik Zanni je padel v poštenem boju; vas bomo imeli za odgovornega, če se kaj zgodi našim staršem. Poiskali vas bomo, če bo treba, tudi pod slavloloki Rima.«

Pismo je prebral sestri in bratom; vsi so bili zadovoljni z njegovo vsebino in prepričani, da bo kaj zaleglo, zlasti če se bo četa izkazala v boju proti novi nasilniški italijanski taktiki. Pismo so podpisali: bratje Maslo - Bečanovi.

Župnika Sirka so poklicali na javko v bližnji zaselek. Frane, ki je nadomeščal komandirja, je ostal v taborišču in sprejemal ubege. Karlo pa je vzel s seboj Edvina, ki mu je četa dodelila zbrojevko, in Lojzeta kot njegovega pomočnika. Patrulja se je gibala samo po gozdu, kajti na vseh vzpetinah so imeli Italijani izvidnike.

Nogomet: drevi v Rimu finale pokala prvakov

Roma - Liverpool

TAKO DREVI OB 20.15 V RIMU

ROMA: Tancredi, Nappi, Bonetti, Righetti, Falcao, Nela, Conti, Cerezo, Pruzzo, Di Bartolomei, Graziani.

LIVERPOOL: Grobbelaar, Neal, Kennedy, Lawrence, Welan, Hansen, Daiglish, Lee, Rush, Johnston, Souness.

SODNIK: Fredriksson (Švedska). Neposredni prenos po italijanski TV (prvi spored) s pričetkom ob 20.10.

RIM — Drevi se bosta v finalni tekmi za evropski pokal prvakov srečala Roma in Liverpool. Tekma bo nedvomno največja letošnja športna manifestacija v italijanski prestolnici, saj o tem priča izredno zanimanje in pravo praznično vzdušje, ki že nekaj dni vlada v Rimu.

Kdo bo zmagal je seveda osnovno vprašanje. V Rimu o tem nimajo dvomov. Mesto je že preplavljeno z zastavami in transparenti z napisom »Roma campione«, nalepke s tem napisom pa so naprodaj že teden dni. Vse je odeto v rdeče-rumene barve. Roma sicer nima velikih izkušenj in v svoji zgodovini beleži dokaj skromne uspehe: dvakrat je osvojila naslov državnega prvaka, štirikrat naslov pokalnega prvaka, kar pa zadeva mednarodna tekmovanja, pa beleži le dve zmagi, eno na turnirju sejemskih mest leta 1961 in zmago na anglo-italijanskem turnirju leta 1972. Do finalne tekme se je priborila s precejšnjo težavo: trikrat je bila poražena, petkrat pa je zmagala. Kljub dokaj skromnim rezultatom so v Rimu veliki optimisti, saj računajo predvsem na prednost, ki jo nudi domače igrišče.

Liverpool je ekipa z mnogo bolj blestečo preteklostjo: petnajstkrat državni prvak, dvakrat pokalni prvak, dvakrat zmagovalac v pokalu UEFA itd. Do finalne tekme se je Liverpool prebil s precejšnjo lahkoto: sedem zmag in en remi. Zabil je 15 golov, prejel pa samo dva. Zato so tudi Angleži optimisti. V Rim so pripeljali s seboj 14 tisoč navijačev: 28 posebnih letal, poseben vlak in še kar precej avtobusov.

Tu je treba predvsem povedati, da velja ob tej tekmi morda celo večja pozornost varnostnim napravam kot športnim dogajanjem samim. Policija je namreč uvedla posebne var-

nostne ukrepe (pomislamo naj samo, da so navodila za te ukrepe, ki jih je izdala rimska kvestura, dolga celih 75 strani) in danes bo na olimpijskem stadionu zaposlenih 3.000 agentov, dvajset enot z izšolanimi psi, posebna oddelka konjenice karabinerjev in policije ter oddelke oklopnih vozil karabinerjev: skratka, pravo obsedeno stanje. Rimske navijače namreč ne veljajo za posebno umirjene: kot primer naj navedemo, da mora po vsaki prvenstveni tekmi najmanj dvajset mestnih avtobusov v remizo.

Tudi navijači Liverpoola so zelo razgreti. Njihov cilj niso avtobusi, ampak vlaki. Britanske železnice imajo posebno proračunsko postavko za popravilo vlakov, ki jih razbijejo

navijači. Pa tudi na stadionu so navijači Liverpoola zelo nemirni. Samo mislimo si torej lahko, kaj bi se zgodilo, ko bi obe skupini navijačev prišli v stik. Te nevarnosti se vsi zavedajo in od tod vrsta izjav županov Rima in Liverpoola ter vrsta pozivov k miru, obenem pa tudi izredni ukrepi, tako da navijači Liverpoola sploh ne bodo imeli vstopa v mesto: spali bodo izven Rima in prišli na tekmo s posebnimi avtobusi na zanje rezervirano parkirišče.

Koliko gledalcev si bo tekmo ogledalo na olimpijskem stadionu, še ni znano. Bržkone jih bo okoli 80 tisoč. Vstopnic seveda že zdavnaj ni na razpolago, razen na črni borzi, kjer velja vstopnica za najcenejša stojišča 70 tisoč lir, za oštevilčeno tribuno 600 tisoč lir, za pokrito tribuno pa nič manj kot 900 tisoč lir. In vendar se najde kdo, ki je pripravljen odšteti te denarje zato, da si lahko v napetem vzdušju rimskega stadiona ogleda tekmo, ki bi jo morda lepše, nedvomno pa ceneje lahko gledal na televizijskem ekranu.

Bojan Brezigar

Kolesarska dirka po Italiji Freuler že četrtič

RIETI — Včerajšnja, 11. etapa mednarodne kolesarske dirke po Italiji ni bila posebno zanimiva.

Kolesarji so se tako v skupini predstavili na ciljni ravni in Švitar Urs Freuler je zopet slavil v sprintu ter tako osvojil svojo že četrto etapno zmago. Moser je seveda ohranil prvo mesto na skupni lestvici.

Vrstni red 11. etape (Isernia - Rieti, 243 km)

Urs Freuler (Švi.) 6.27'55" s prečno hitrostjo 37,585 km na uro; 2. De Vlaeminck (Bel.), 3. Van Der Velde (Niz.), 4. Rosola (It.), 5. Gavazzi (It.) in večja skupina v zmagovalčevem času.

Skupna lestvica
1. Francesco Moser (It.) 50.42'32"; 2. Argentin (It.) po 39"; 3. Visentini (It.) po 49"; 4. Fignon (Fr.) po 54"; 5. Lejarreta (Šp.) po 1'35".
Danes bo 12. etapa Rieti - Città di Castello (175 km).

1. JUGOSLOVANSKA NOGOMETNA LIGA

DANAŠNJI SPORED

Dinamo (V) - Osijek; Čelik - Varadar; Sarajevo - Crvena zvezda; Vojvodina - Velež; Olimpija - Radnički; Dinamo (Z) - Hajduk; Rijeka - Slobođa; Partizan - Željezničar; Priština - Budućnost.

Po končanih bojih v košarkarski C-1 ligi Jadran - kako naprej?

Odločilno srečanje v Pistoi za prestop v italijansko B košarkarsko ligo je mimo. Jadranovcem tudi v tretji ni šlo, čeprav so bili izredno blizu velikega cilja. Za same tri točke (74:79; 70:63; 75:80); v treh srečanjih so bili slabši od moštva, ki je po regularnem delu zaslužen in zanesljivo osvojilo prvo mesto, to je proti Maltintiju, ki se je letos zelo okrepil, z novimi ter izkušnimi igralci. Naši so torej častno izgubili proti zelo močnemu nasprotniku.

Tri nepozabne tekme z Maltintijem, v katerih so naši navijači poskrbeli za edinstveno vzdušje, so za nami. O samem srečanju in gostovanju v Pistoi smo že pisali.

Sedaj pa se poraja vprašanje: kako naprej? Brez kratke analize minule sezone tudi ni mogoč odgovor na to vprašanje. Na dlani je, da je Jadran v tej sezoni dosegel zastavljeni cilj: to je uvrstitev v končno prvenstvo. Jadran je bil torej tudi letos med štirimi najboljšimi ekipami te lige, ki postaja iz leta v leto bolj kakovostna, izenačena. Društvo pa je verjetno celo presešlo svoj cilj, če upoštevamo nekatere težave pred pričetkom in med samo sezono: menjava trenerja, kapetan Edi Kraus je prenehal igrati, poškodbe, bolezni. Po poprečnem začetku se je marsikateri navijač celo bal, da bo Jadran imel težave za obstanek v ligi. S trdno voljo, z izredno požrtvovalnim delom trenerja, igralcev in odbornikov pa je moštvo uspešno uvrstitev med četverico najboljših. Žal pa so naši fantje v uvodnem delu prvenstva izgubili preveč tekem, da bi lahko nato osvojili prvo ali drugo mesto, s čimer bi imeli ugodnost, da bi v »play-off« igrali dve od treh možnih tekem doma.

Ceprav se je v teh zadnjih treh letih vselej zgodilo, da je eno moštvo, ki ni zasedlo prvega ali drugega mesta vendar napredovalo v B ligo, pa za Jadran, glede na njegovo izredno običinstvo, očitno velja, da je za prestop v višjo ligo nujna uvrstitev na eno od prvih dveh mest.

Odgovor na vprašanje, kaj za naprej, naj bi bilo torej enostavno: za

Boris Vitez

napredovanje v višjo ligo mora Jadran po regularnem delu C-1 lige osvojiti prvo ali drugo mesto. V tem primeru bi gotovo imel najmanj 80 odst. možnosti, da doseže toliko pričakovanih ciljev.

Glede na to, da je C-1 liga vsako leto kakovostnejša, pa tudi osvojitev prvega ali drugega mesta po regularnem delu gotovo ni lahka. Kaj torej napraviti?

Seveda idealno bi bilo, ko bi lahko naše moštvo ojačali, predvsem s »težkim« centrom, ki ga ekipa vsa ta leta še kako pogreša. »Z Mauro Čukom bi bili gotovo že v B ligi«, je marsikateri navijač izjavil po nedeljskem srečanju. O problemu Čuka pa smo že večkrat pisali in gotovo je vprašanje zelo zapleteno tudi zato, ker tržaški prvoligaš, pri katerem je Mauro zopet začel s treningi, nima tako bogatega igralskega kadra, da bi lahko odstopil svoje člane.

Kako torej ojačiti Jadranovo moštvo, ko tudi med ostalimi našimi društvi ni velike izbire kakovostnih igralcev?

Iz vsega torej izhaja, da bo za nov kakovostni skok verjetno potrebno še v večji meri strniti svoje sile, izboljšati organizacijsko strukturo, ohraniti sedanji igralški kader s vključitvijo kakega domačega perspektivnega košarkarja in, kot je dejal sam predsednik Gantar, dobiti nove in sveže sile v odbor, ki bi dale društvu še novega zagona in tršo organizacijsko strukturo. (bl)

šport na primorskem

Uspeh slovenskih balinarjev

Baliranje, ki sodi med najbolj razširjene športe na Primorskem, je konec preteklega tedna v Postojni ponudilo enega viškov tekmovalne sezone: tamkajšnji medobčinski balinarski zvezi je bila namreč zaupana organizacija tradicionalnega turnirja republik, na katerem so se zbrali najboljši jugoslovanski balinarji, nosilci srebrne medalje z zadnjega svetovnega prvenstva. Ob brezhnjevi organizaciji je turnir prinesel tudi ponovno tekmovalno uveljavitev primorskega balinjanja. V zmagovalni vrsti Slovenije, ki je prepričljivo premagala Hrvaško in Črno goro ter tako sedmič osvojila prvo mesto, so namreč nastopili kar štirje predstavniki primorskih balinarskih klubov: Guštin in Požar (Skala Sežana), Švara (Željezničar Postojna) in Rudež (Hrast Kobleglava). Prav prva dva sta prispevala levji delež k popolnemu uspehu slovenskega zastopstva.

Skoraj vsi najboljši slovenski kolesarji (odsotni so bili le člani jugoslovanske olimpijske reprezentance) pa so se v nedeljo zbrali v Kobaridu, kjer je domači kolesarski klub Soča priredil tradicionalno dirko za pokal Tik. Največ uspeha so imeli tekmovalci iz Novega mesta, pa tudi kolesarji iz Kobarida in Idrije so dosegli nekaj lepih uvrstitev.

Ob prazniku tolminske občine se je zvrstilo večje število športnih prireditvev, med katerimi je bil najbolj množičen tek Posočje '84 od Kobarida do Tolmina. V moški in ženski konkurenci sta zmagali ekipi Kobarida.

Med tekmovanji, namenjenimi mladim športnikom, naj omenimo tradicionalni rokometni turnir za memorial Slavka Demšarja, ki so ga priredili v Izoli. V razburljivem srečanju, ki se je končalo šele po podaljških, so prvo mesto osvojili pionirji celjskega Aera, ajdovska Lipa je bila druga, Astra - Jadran iz Hrpelj četrta, domačini pa peti.

Ligaši zaključujejo boje za prvenstvene točke. V republiški nogometni ligi so bile vse tri primorske enajsterice uspešne, saj sta Koper in Vozila remizirala, Primorje pa je doma doseglo zmago proti šmartnemu. Izolani so srečanje s trboveljskim Rudarjem preložili.

Konec tedna (v soboto in nedeljo)

pa se ljubiteljem drznih voženj po brzicah Soče obeta izredno kakovostna prireditve: na 6 kilometrov dolgi progi med vasema Žaga in Trnovo se bodo najboljši svetovni kajakaši in kanuisti pomerili v spustu na tekmovanju za evropski pokal.

Miran Kljun
Davorin Koron

»MINIVOLLEY«

Danes se bo začelo pokrajinsko prvenstvo v »minivolleyu«, ki bo tudi letos v telovadnici openske srednje šole. Danes bodo na sporedu tekme v moški konkurenci za igralce rojene leta 1972. V tej kategoriji nastopa od slovenskih ekip le SZ Sloga. V petek bodo tekmovala dekleta letnika 1972. O turnirju bomo še poročali. Tekme se bodo pričele ob 14.30.

(Inka)

Kolesarska dirka v organizaciji TO ZSŠDI za Goriško Odzvali so se le najpogumnejši

Pod pokroviteljstvom krajevnih konult za Pevmo, Oslavje, Štmaver je TO ZSŠDI za Goriško priredil v nedeljo kolesarsko dirko.

Značilnost prireditve je bila skromna udeležba, ki jo je treba deloma pripisati slabemu vremenu in deloma dejstvu, da je bilo prvič po desetletjih, ko smo skušali kolesariti z lastnimi organizacijskimi sposobnostmi, če izvajamo nekaj pobud lokalnega značaja v Podgori v okviru še Slovenskih športnih iger, v Števerjanu v okviru športnega tedna društva Brda in v Spodnjah — če se ne motimo — v okviru Mladinskega krožka.

Kljub tej oceni preveva prireditelja zmeren optimizem, kajti v drugih ozirih je prireditve uspeša, vzdušje je bilo tovariško in izrečena je bila obljuba, da je treba jeseni spet pripraviti nekaj takega.

Predvidena štta bila dva starta, vendar so se vsi odločili za daljšo progo, ki je vodila od spomenika NOB v Pevmi mimo Oslavja po glavni cesti v Števerjan mimo mejnega prehoda do sedeža občinske uprave. Tri najst udeležencev se je odločilo za tekmovalje na kronometer, deset pa se je odločilo za izletniški sprehod. Kolesarji in kolesarske so bili iz Pevme, Oslavja, Števerjana, Štandreža, Sovodenj, Gorice, Nove Gorice in celo iz Trebč na Tržaškem. To dokazuje, da je propaganda dobro stekla, prišli pa so le najpogumnejši.

V dirki na kronometer so udeleženci razdelili v štiri razrede glede na starost. Najboljši čas je dosegel Rado Milkovič iz Trebč, ki je prevozil 5,5 km dolgo progo v 12'12"; drugi absolutni čas je dosegel Boris Baša 13'53"; sledil mu je Boris Hladnik s časom 14'07".

Sledijo Natalino Culot 14'35"; Savo Klede 15'20"; Ivan Silič 15'54"; Bojan Makuc, Davorin Pavlin, Marko De Grassi, Franc Zavrtani, Klavdij Komjanc, Rajmond Kolenc, Ivo Berdon, Miro Kuzmin. Prvi trije so dobili pokale, ki jih je darovala krajevna konzulta in trgovina koles. Čuk, vsi pa so dobili kolajne glede na mesto, ki so ga dosegli v posameznih starostnih razredih. Tudi »izletniki« so dobili spominske kolajne. (R.A.)

Zamejsko balinarsko prvenstvo Danes 5. kolo

Danes bodo na sporedu naslednje tekme 5. kola zamejskega balinarskega prvenstva: v Doherdobu: Gradina - Kras B; na Padričah: Gaja - Polet; v Repnu: Kraški dom - Sokol. Tekma v Zgoniku med Krasom A in Zarjo bo jutri. (B.S.)

naše košarkarske ekipe v raznih prvenstvih

1. MOŠKA DIVIZIJA

SKUPINA A

Breg — Saba 72:75 (33:43)

BREG: Igor Pertot, Kapič 4 (2:2), Koren 14 (2:3), Marko Salvi, Male 15 (5:7), Meneghetti 13 (7:11), Boris Salvi 4 (0:5), Barut 8, Rajko Pertot 14 (4:7), Martinelli.

Z nedeljskim nerodnim porazom s Sabo so si Brežanji zapravili še zadnjo možnost za uvrstitev v »play-off«. Naši košarkarji so bili obenem prvič v letošnjem prvenstvu premagani na domačem igrišču, kar jasno dokazuje, da so igrali pod svojimi sposobnostmi. Še enkrat je žal prišla na dan glavna hiba Bregove ekipe, ki se vedno znajde v težavah proti agresivnim obrambam. Poleg tega so odgovorili tudi običajni strelci. V takih pogojih pa je bila zmaga skoraj nedogojljiva. (Čok)

IZIDI

Autogamma - Fiorentina 92:57; Prevenire - Sanitas 54:94; Breg - Saba 72:75; Quattropi - Foto Mauro 72:61.

LESTVICA

Autogamma in Sanitas 22, Saba 20, Breg 18, Quattropi 10, Foto Mauro 6, Fiorentina 4, Prevenire 2.

SKUPINA B

IZIDI

Santos - ACLI Fanin 70:46; Inter Muggia - Team Piubello 79:57; Sokol - La Talpa 50:45.

LESTVICA

Santos in Inter Muggia 18, Baloncesto 14, Sokol 10, Team Piubello 8, La Talpa 6, ACLI Fanin 0.

SKUPINA C

Bor — Servolana 66:84 (35:39)

BOR: Gerdol 8, Jančar 9 (1:5), Perko 18 (2:3), Sestan 12 (4:5), Slobec 3 (1:2), Štavar 14, Oblak 2.

Kot je bilo predvideti je Bor kljub močni ekipi Servolane, ki zaseda eno prvih mest na lestvici. Kljub temu so borovci zadovoljili, saj so se vse do polovice drugega polčasa uspešno upirali nasprotniku. Nato so jim pošle moči (nastopili so v dokaj okrnjeni postavi). Servolana pa je dosegla visoko prednost. Gre pa vsekakor poudariti dejstvo, da igra Bor v povratnem delu prvenstva veliko bolje kot v prvem in da bi prav gotovo dosegel še kako zmago več, ko bi vsakokrat nastopili vsi standardni igralci. (Marko)

IZIDI

Bor - Servolana 66:84; Don Bosco - SGT 77:75.

LESTVICA

Inter 1904 in Servolana 20, Don Bosco 18, SGT 14, Ferroviario 12, St. Azzurra 10, Barcolana in Bor 4.

KADETI

SGT — Bor 125:74 (63:29)

BOR: Semen 4 (2:3), Jogan 10, Pieri 6, Smotlak 11 (1:1), Parisi 6, Kovačič 2 (6:12), Pupulin 2, Korošec 23 (1:4) Krapež.

V zadnjem kolu so borovci doživeli pravi polom. Fantje so stopili na igrišče popolnoma nemotivirani in so brezglavo zapravljali žogo v napadu ter slabo branili. Tekma je bila enostranska, vsi borovci pa so razočarali. To je bila tudi prva tekma, na kateri so plavi prejeli več kot 100 točk. Res škoda, da so v zadnjih tekmah borovci popolnoma popustili in končali prvenstvo na 7. mestu, ko bi se lahko borili za drugo. (Vanja)

IZIDI ZADNJEGA KOLA

Polet - Santos 77:107; SGT - Bor 125:74; Don Bosco - Ferroviario 89:65; Inter Milje - Barcolana B 111:51; Li-

bertas A - Libertas B 139:96; Kontovel - Barcolana A 83:86.

LESTVICA

Inter Milje 44, Libertas A 36, Santos 34, Don Bosco in SGT 32, Ferroviario in Bor 30, Barcolana A 26, Polet 14, Libertas B 10, Kontovel 8, Barcolana B 6, Breg 0.

PROPAGANDA

Bor — Jadran 53:31 (15:4)

BOR: Pertot 12 (2:6), Bajc 2, Cupin 8 (0:3), Arena 5 (1:1), Acerbi 2 (0:3), Gasperini 6, Bole 1 (1:3), Antonio 2, Race 8 (2:3), Tonel 4, Krasna 3 (1:3).

JADRAN: Piciga, Šuligoj 3 (3:9), Sossi 2, Paolina 12 (0:7), Stanissa 14 (0:3), Gruđen, Legiša.

Mladi Borovi košarkarji so povsem zasluženo osvojili slovenski derbi z Jadranom. V prvem polčasu je bilo videti dosti osnovnih napak s strani obeh ekip, v nadaljevanju pa so borovci stalno večali prednost in zasluženo zmagali, saj so pokazali boljšo skupinsko igranje od gostov. Pri jadranovcih se je odlikoval Paolina, pri borovcih pa zaslužijo pohvalo celotna ekipa. (Adrijan Kovačič)

Razvejano delovanje Športne šole Trst

ŠŠT ima poleg tekmovalnega tudi mobilizacijski pomen

6. osnovnošolska olimpiada Športne šole Trst v Borovem športnem centru je tudi letos obeležila konec sezone, v kateri so se naši najmlajši iz vrtecev in osnovnih šol Trsta in Milj udeležili v telovadbi, plavanju, šahu, planinstvu itd. Sklepna olimpiada in akademija sta bili le končno dejanje dejavnosti, ki je potekala preko vsega leta v kakih dvajsetih in več skupinah. Na en ali drug način je bilo deležno te dejavnosti skoraj 550 otrok, in so le redkokateri ostali brez nje.

To pa daje celotni aktivnosti Športne šole Trst še poseben pomen, saj ji daje poleg mnogih drugih vsebinskih vrednot tudi mobilizacijski pomen. Zajemlje skoraj celotno otroško populacijo Slovencev v Trstu in Miljah do desetega, enajstega leta starosti je v okviru naših današnjih prizadevanj za ohranitev naše mladine in za krepitev naše šole še posebnega pomena.

Pozabiti namreč ne smemo na trend, ki prihaja v zadnjih letih vedno bolj do izraza: vse manj mladine se odloča za nadaljevanje študija, vse več najstnikov gre v poklice. To pa pomeni, da se mladi Slovenec in Slovenka večinoma že mlada podajata v delovno okolje, ki je v veliki meri neslovensko. Ker je pa tudi to okolje živo, poraja nova znanstva, nove interese in ponuja nove možnosti. Normalno je, da se mlad človek vanj polagoma tudi vključuje. To pa obenem zanesljivo pomeni, da se prično polagoma njegove pripadnostne korenine trgati in se vračati v novi humus. Njegov stik z izvorom postane vse šibkejši in običajno presahne.

Iz vsega tega ni težko sklepati, da je treba mladega človeka zato motivirati, da ohrani svojo narodnostno i-

dentiteto že v mladosti, preden kot individuum zapusti našo narodnostno skupnost. Normalno je, da se mlad človek zaposli v okolju, ki narodnostno ni vedno njegovo, saj živimo na narodnostno mešanem ozemlju. Toda prav je, da gre v to okolje opleniten z obrambnimi mehanizmi, ki nam ga ohranjajo in varujejo.

Eden izmed takih mehanizmov je šport. Eden izmed bistvenih instrumentov, ki mu tak mehanizem posreduje, pa mora biti prav organizacija kot je Športna šola. Otroka že z mlada opredeli, usmeri in omogoči, da se njegov živ stik z rodovnim izvorom ne pretrga niti v tujem okolju.

Ob izrednem zdravstveno - vzgojnem pomenu, ki ga ima Športna šola Trst, je zato njen velik pomen tudi v možnosti, da na področju dela z mladimi ljudmi prispeva k boju za naš obstanek na zemlji, kjer živimo že dolge veke.

—boj—

S svečanim nagrajevanjem se je zaključila letošnja že šesta osnovnošolska olimpiada, na kateri je sodelovala večina dijakov osnovnih šol, ki jih pokriva Športna šola Trst. Med vsemi so bili najuspešnejši dijaki šole »Bazoviški junaki«, ki so letos že tretjič zmagali v skupnem seštevku in osvojili pokal Športne šole Trst v trajno last

Pogovor s koordinatorico Športne šole Trst za vrtce

L. Šušteršič: »Z vadbo do zdrave mladine«

Da je letošnja tretja revija najmlajših, na kateri je nastopilo 106 otrok iz devetih tržaških in enega miljskega vrtca, tako dobro uspela, ima precej zaslug Lidije Šušteršič, predstavnica vrtca pri Sv. Ivanu v odboru ŠŠT in letos tudi koordinatorica vadbne telesne vzgoje v vseh vrtcih. Da bi se podrobneje seznanili z organizirano vadbo naših najmlajših

smo Lidijo zaprosili za kratek razgovor.

»Kako in kdaj si se vključila v delovanje Športne šole Trst?«

»Pristop do ŠŠT je bil zame le majhen korak, saj sem se kot bivša aktivna Borova športnica dobro zavedala pomembnosti telesne vzgoje najmlajših. Prepričana sem, da moramo dati možnost vadbe že najmlajšim, ker le tako lahko računamo ne le na dobre športnike ampak predvsem na bolj zdravo mladino, ki se bo zavedala svojih moči in sposobnosti na vseh področjih. V delovanje ŠŠT sem se vključila, ko je moj sin začel obiskovati vrtce pri Sv. Ivanu. Tri leta sem že predstavnica odbora staršev tega vrtca in prav ti odbori so glavni nosilci aktivnosti športne šole. Letos sem prevzela tudi koordinacijo vseh vrtcev in tako le nadaljevala uspešno delo svojih predhodnikov.«

»Koliko otrok je vključenih v vadbo športne šole pri najmlajših in kako poteka vadba?«

»V sklopu ŠŠT sodeluje devet tržaških in en miljski vrtci. Vadbo obiskuje 140 otrok. Udeležba pri vadbi je stoddotna, ker povsod vadbene ure potekajo v vrtcih. Izjema je vrtce pri Sv. Ivanu, ki vadi v Borovem športnem centru, ker vrtce nima svojega vadbene prostora. Žal vsi otroci od Sv. Ivana ne obiskujejo vadbne. Na stadionu hodijo k dodatni vadbi tudi nekateri otroci iz drugih vrtcev in Lonjerja, ki nima organizirane vadbne v okviru športne šole. Vadba poteka od oktobra do konca maja in otroci vadijo vsaj enkrat tedensko. Vadijo jo usposobljeni vadiitelji.«

»Kot vemo, so prav z vadijteljskim kadrom nekatere težave.«

Lidija Šušteršič

»Res je, naša največja pomanjkljivost je ta, da nismo dovolj usposobljenih vadijteljev, da bi lahko zadostili vsem potrebam. Zato mislim, da bi bilo dobro, če bi naša krovna telesnokulturna organizacija prevzela pobudo organizacije strokovnih tečajev za vadijtelje športne šole. Sedaj se namreč naši vadijtelji strokovno usposablja v Sloveniji v Mozirju, kar pa je za nekatere predaleč in neprimerno zaradi službenih obveznosti. Če bi bili tečajji organizirani na našem območju ali v okviru naših šol, bi s tem nedvomno pridobili precej novega vadijteljskega kadra, s katerim si ne bi opomogla le ŠŠT ampak tudi druge športne organizacije na Tržaškem. Zaradi pomanjkanja profesorjev telesne vzgoje smo želeli, da bi nekatere vzgojiteljice v vrtcih same prevzele vadbo športne šole v svojem vrtcu. Toda tudi pri

njih je problem usposabljanja.«

»Kakšen je program športne šole za najmlajše?«

»Poleg redne vadbne v telovadnici, kjer se otroci seznanijo z različnimi igrkami, osvajajo nove spretnosti v igrah z žogo in vadijo nekatere elemente gimnastike, organizira ŠŠT v sodelovanju s SPD-om tudi dva izleta letno, ki sta letos žal zaradi objektivnih razlogov odpadla. Otroci osvojeno znanje v telovadnici vsako leto prikažejo na zaključni reviji najmlajših. Letos smo uvedli tudi novost. Navezali smo stike z ljubljanskim vrtcem Oton Župančič, ki je omogočil dvema skupinama naših otrok zimovanje na snegu, kjer so se naši najmlajši pod vodstvom smučarskih učiteljev seznanili z nekaterimi prvimi smučanja in upam, da bomo tudi prihodnje leto lahko nudili našim otrokom to obliko aktivnosti.«

»Glavni nosilci delovanja športne šole so brez dvoma starši. Kako so se oni vključili v delovanje in ali so prav vsi starši dovolj aktivni?«

»Povezava med predstavniki staršev posameznih vrtcev in koordinatorjem poteka v redu. Predstavniki po svojih močeh pomagajo, kolikor jim pač dopuščajo delovne obveznosti. Nekoliko slabša je povezava med predstavniki športne šole in ostalimi starši, ki so verjetno premalo seznanjeni s problemi in potrebami športne šole in mogoče tudi zato nekateri niso dovolj aktivni. Dejstvo je, da športna šola dobro uspeva, čeprav vsi starši niso angažirani. Lepo bi bilo, da bi se vsi zavedali pomembnosti vseh aktivnosti, ki jih nudi našim najmlajšim športna šola Trst in se v bodoče vsi s skupnimi močmi lotili tega zahtevnega in pomembnega dela.«

(rg)

S tretje revije najmlajših

Tretje revije najmlajših se je udeležilo 106 otrok iz devetih tržaških in enega miljskega vrtca, ki so številnim prisotnim prikazali sadove celoletne vadbne

naši nogometaši v mladinskih ligah

NAJMLAJŠI

POPVRVENSTVA

Opicina — Vesna 1:0 (0:0)
VESNA: Martinuzzi, Sgubbi, Sulli, Zarotti, Cusma, I. Švab, Tamaro I., Tamaro II., Babič, Mondo, Fagin.

Kriška Vesna je v nedeljo doživela poraz, čeprav se je skozi vso tekmo zagrizen in učinkovito borila. Odločilni zadetek, ki ga je sicer solidna ekipa Opicine dosegla, je padel iz enajstmetrovke, potem ko je bilo igre skoraj konec. Domačini so v tej tekmi dokazali, da sodijo nedvomno med solidne ekipe turnirja, saj so s svojo igro večkrat spravili na kolena kriško obrambo, ki se mora zares zahvaliti vratarju Martinuzziju, ki je s svojimi učinkovitimi posegi večkrat preprečil nasprotniku pot v mrežo. Vesna se je solidnemu nasprotniku vseskozi odločno upirala ter dvakrat za las zgrešila zadetek. V 15. min. p.p. se je namreč Fagin preveč obpaval pred kazenskim prostorom, tako da so mu nasprotni branilci z lahkoto odvzeli žogo. Še večja prilžnost pa se

je ponudila Babiču, ki ni znal izkoristiti nezavarovanih nasprotnikovih vrat. Upati je, da bo pri tem ritmu vztrajala in upravičeno prišla tudi do lovorike.

Andrej

CICIBANI

SKUPINA A

Fulgor — Breg 2:3 (0:1)
BREG: Gigli, Fanò, Handler, Mon-Vodopivec, Lovriha, Kosič, Gropazzi (F. Grilanc).

Cicibani Brega so zasluženo premagali dobro ekipo Fulgorja. Ves čas so se požrtvovalno borili in pokazali dobro tehnično znanje. Za nastop moramo pohvaliti vse igralce, še posebej pa strelca vseh treh golov Grilanca. (M. Š.)

IZIDI

Chiarbola — CGS 6:1, Fulgor — Breg 2:3, Zaule — S. Andrea 0:2, Montebello — Fortitudo 2:3, Domio — Giarizzole 2:1, Soncini — S. Sergio 8:0.

LESTVICA

Ponziana 41, Soncini 39, Chiarbola 38, Montebello 32, Fortitudo 28, S. Andrea 27, Domio 22, Inter S. Sergio 16, Giarizzole 15, Breg 11, CGS 8, Fulgor 8, Zaule 5.

MLAJŠI CICIBANI

San Luigi — Breg 1:0 (0:0)
BREG: Gigli, Fanò, Handler, Mondo, M. Gombač, Mauri, R. Gombač, Bandi, (Štrajn, Puniš, Švara).

V zelo lepi tekmi so Dolinčani tesno izgubili proti izvrstni ekipi San Luigi. Obe ekipi sta imeli precej priložnosti za zmago, vendar so bili domačini prisebnejši in z zelo lepim golom srečanje odločili sebi v korist. Kljub porazu Brežani niso razočarali in pohvalo zaslužijo vsi igralci. M.Š.

IZIDI PLAY-OFF

S. Luigi — Breg 1:0, Ponziana — Giarizzole 0:0, Soncini — Costalunga 2:4, Fortitudo — Supercaffè 0:3.

LESTVICA

Costalunga 8, Supercaffè 6, Breg in Soncini 4, Ponziana in S. Luigi 3, Fortitudo in Giarizzole 1.

V nogometnem pokalu S. Giovannija

Zarja nezasluženo izločena

Zarja — S. Luigi for you 0:1 (0:0)

ZARJA: Racman, Borelli (v d.p. Benčić), Tognetti, Franco, Damjan Fonda, Meden, Udovičič (v d.p. Petroša), Bon, E. Fonda, Sforza (Grgič) in Sossi.

STRELEC: v 56. min. Denic Valter.

Zarja je proti ekipi S. Luigi for you izgubila tekmo z minimalno razliko in se tako že po prvem kolu poslovila od nadaljnjega tekmovanja za pokal S. Giovannija. Takoj lahko povemo, da si Zarja (kljub temu, da z igro ni navdušila) ni zaslužila poraza in bi lahko z malo več športne sreče osvojila tudi celoten izkupiček. Tekma se je odvijala na izredno razmočenem igrišču in ekipa, ki je bila boljše tehnično podkovana, ni mogla pokazati vsega kar zna. S. Luigi je prišel v vodstvo prav takrat, ko se je žoga zaustavila v blatu in presenetila obrambne igralce Zarje. Reakcija Zarje je bila silovita toda,

najprej Egon Fonda in nato še Sossi sta izgubila dve pomembni žogi v napadu. Pri Bazovcih gre pohvaliti predvsem oba igralca, ki sta tokrat ojačila ekipo in sicer Medena in Sforzo. (Big)

obvestili

ŠZ Mladost

iz Dobrek obklicuje občni zbor, ki bo v ponedeljek, 4. junija, ob 20. uri na sedežu društva.

TPK Sirena

prireja julija meseca štiri jadrnalne tečaje za otroke od 8. do 11. leta starosti. Pogoji je, da so dobri plavalci. Vpisovanje na sedežu TPK Sirena v Barkovljah vsak dan — razen ob nedeljah — od 19. do 20. ure ali pa na ZŠDI, Trst, Ul. sv. Frančiška 20 do 20. junija med delovnim urnikom.

Naročnina: Mesečno 10.000 lir - celoletna 120.000 lir - V SFRJ številka 15.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine in širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

30. maja 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubois 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Visokega funkcionarja prisilili k ogledu neke kmetije Francoski živinorejci sledili zgledu kletarjev in sprožili »mlečno vojno«

PARIZ — Za francoske kmete zares ni mogoče trditi, da ne znajo braniti svojih interesov. Še so v živem spominu njihovi podvigi ob »vinskih vojnih«, ki so jo uprizarjali zlasti proti prekomernemu uvozu nevalitetnega vina iz Italije, ko so ustavljali avtocisterne takoj po meji in polivali vsebino po cestah, podobno so pa delali tudi z vlaki in celo z ladjami, dokler jim vlada ni dala zadoščenja, pa čeprav ob nemajhnih težavah in pritožbah drugih članic EGS.

Sedaj so se pa lotili »mlečne vojne« proti določilom EGS o zmanjšanju prireje, ki so bile odobrena prav pred kratkim. Francoski živinorejci zatrjujejo namreč, bržkone po pravici, da jih bodo omejitve postavile na boben, in so se kot že prej pri vinu, lotili stvari z izredno odločnostjo. Njihovi močni sindikati so sicer že napovedali vrsto ostrih stavk in spet zahtevali posredovanje vlade, kar se pa očitno razjarjenim francoskim kmetom ni zdelo dovolj.

Medtem ko je večina demonstrantov posvečala svoj protest neformalnemu zasedanju kmetijskih ministrov

EGS, ki so se včeraj zbrali na dvodnevno zasedanje v Angersu v zahodni Franciji, je že nekaj sto živinorejcev zasedlo sedež ravnateljstva za kmetijstvo v Quimperu. Nekaterim pa se niti to ni zdelo dovolj. Okrog 30 jih je ustavilo vlak v Rennesu in iz njega kratkoma pobralo visokega funkcionarja, ravnatelja francoskega državnega urada za mleko Francisca Ranca in ga odpeljalo s sabo.

Za podvig je prevzela odgovornost neka »medsindikalna organizacija zahodne Francije za mleko«, ki so jo ustanovili komaj 24. t.m. Kot se je izvedelo, čeprav policija še ni končala preiskave, so Ranca najprej odpeljali na neko kmetijo, da »se je mogel sam prepričati o konkretnih težavah živinorejcev«, po temeljitem »katehizmu« so ga baje zvečer izpustili, da je ves zaprepačen nadaljeval pot na prefekturo v Rennesu, kjer so ga čakali na sestanku, na katerem naj bi odločali ravno o ukrepih za izvajanje navodil EGS o omejevanju prireje mлека.

Športni dogodek ali vojno stanje?

RIM — Kaj se bo dogajalo danes v Rimu? Bo to športna prireditev, čeprav nogometna, ali prava vojna? S takimi vprašanji se te dni uba dajo v večnem mestu tisti, ki jim do nogometa ni veliko, a zato s toliko večjo zaskrbljenostjo pričakujejo finalno tekmo za pokal prvakov med Romo in Liverpoolom. A ne samo taki, tudi na rimski kvesturi marsikateremu funkcionarju sivijo lasje.

Nič čudnega, saj so angleški navijači znani po svoji »temperamentnosti«, a rimski nočejo zaostajati za tem slogom. Zato pa bo olimpijski stadion v Rimu in njegovo okolico stražila prava armada: kar tri tisoč karabinerjev, policistov in mestnih redarjev bo zasedlo strateška mesta. Okrog samega igrišča bo žogobrcarskim virtuozom pozorno sledilo tudi dvajset policijskih psov. Kajpak, tudi letalstvo bo stopilo v akcijo, čeprav tokrat samo s helikopterji. In ubogi gledalci in navijači bodo morali preko pravih elektronskih kontrol, kot se to dogaja na letališčih. Kajti nič ne bo smelo na stadion: ne noži, ne pločevinke, ne steklenice, ne pendreki. Kdor bo imel s seboj kako orožje, tudi če ima za to dovoljenje, bo takoj aretiran.

Skratka, spet vprašanje, ki smo ga postavili na začetku: nogomet ali obredno stanje? Ob tem bodo najbrž negodovali samo rimski taksisti, saj jim je prepovedano stavkati, kajti neljube posledice bi bile brž tu...

Odpusti iz Urada za delo ZRN

BONN — Medtem ko se v Zahodni Nemčiji nadaljuje stavkovni protest kovinarjev in tiskarjev, ki zahtevajo, kakor je znano, skrajšanje tedenskega delovnega urnika s 40 na 35 ur, je zvezni Urad za delo s svojevrstnim sklepom še dodatno razburil duhove. Javil je, da bo v kratkem odpuštil iz službe določeno število nameščenecv, s čimer prav gotovo ne bo dal lepega zgleda zasebnim delodajalcem.

Pogtajnik na ministrstvu za delo Voigt je v odgovoru na ustrezno vprašanje v parlamentu, ki ga je postavil socialdemokrat Klose, sklep Urada za delo potrdil. Utemeljit ga je pa z dejstvom, da je v teku uvajanje sodobne elektronske tehnike, ki bo pač nujno moralo prizadeti vrsto uslužbencev. Nekako omalovažujoče je poter Voigt dodal, da pravzaprav ne gre za stalne nameščenecv Urada za delo, ampak le za nekatere delovne moči, ki so bile sprejete v službo z začasno pogodbo, ki so jim jo pozneje večkrat podaljšali.

Parlamentarec Klose je v odgovoru na odgovor ugotovil, da je ravnanje omenjenega zveznega organizma docela v nasprotju s cilji, ki jih kot tak mora zasledovati in ki se istovetijo z nenehnim bojem zoper brezposelnost. Tudi sicer — je pristavil Klose — pomeni ravnanje Urada za delo kršenje zakonskih določil, ki ne predvidevajo sistematičnega poseganja po podaljševanju začasnih pogodb.

Nekaj statistike o italijanski motorizaciji

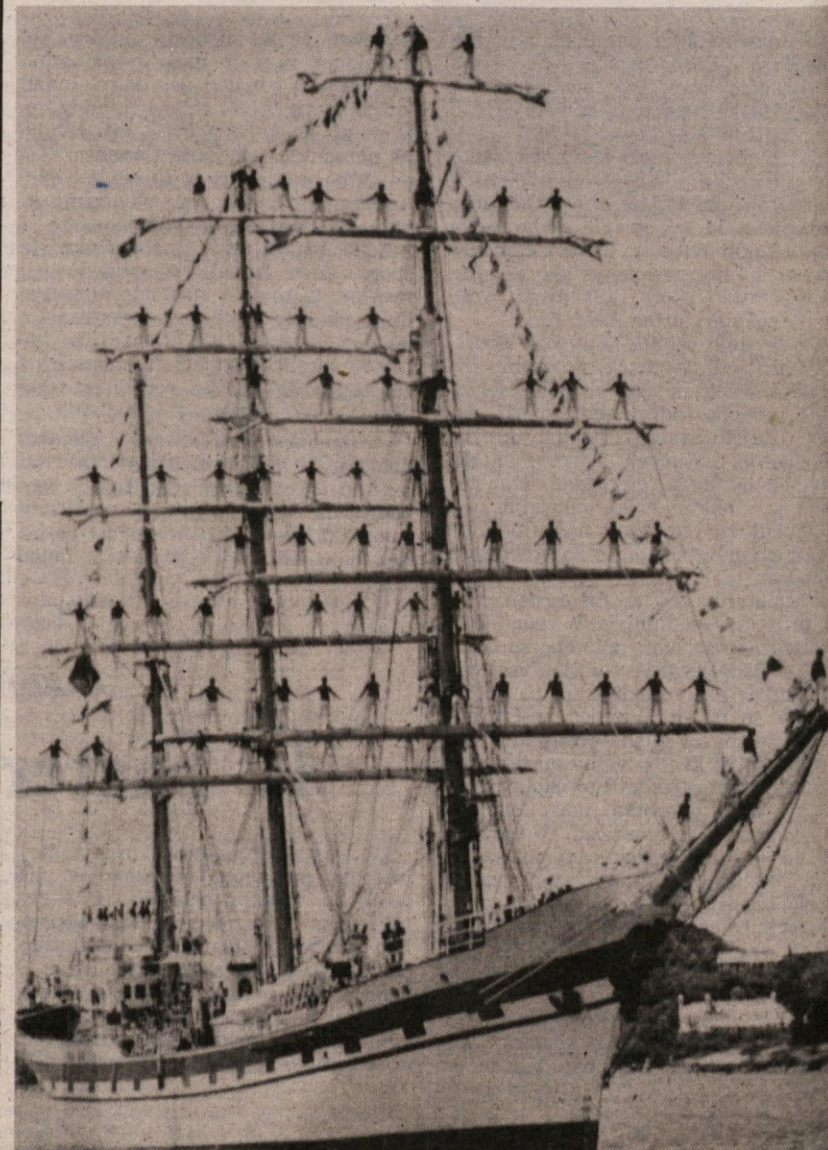
RIM — Povprečno ima najmanj vsak tretji italijanski državljan svoj avtomobil. Podatek izhaja iz raziskave osrednjega italijanskega statističnega instituta ISTAT o številu avtomobilov, ki so leta 1982 krožili po Italiji.

Iz raziskave izhaja, da je pred dvema letoma bilo skupno v Italiji preko 19 milijonov avtomobilov. Največ jih je krožilo po Lombardiji (3.462.000), najmanj pa v Val d'Aosti (55.673), čeprav je ravno Val d'Aosta tista italijanska dežela, v kateri odpade največje število avtomobilov na prebivalce. Tu je namreč število avtomobilov enako polovici števila pre-

bivalstva, medtem ko v Kalabriji ne dosega niti četrtnine. Iz raziskave ISTAT izhaja, da so naslovi južne italijanske dežele veliko manj motorizirane od srednjih in severnih: v južni Italiji je povprečno 25,2 avtomobila vsakih 100 prebivalcev, v srednji in severni Italiji pa 39,8.

Kot je znano, so za verodostojnost statistik bistvenega pomena pokazatelji, na katere se opirajo. Osrednji italijanski statistični institut pa ni imel kdove kako srečne roke pri izbiri pokazateljev, s pomočjo katerih naj bi določil število avtomobilov v Italiji: oprl se je na število prometnih davkov, ki so bili plačani leta

Pozdrav s trijambornika

Posadko na prečnih gredeh je venezuelski trijambornik »Simon Bolivar« priplul pretekli ponedeljek v Hamilton (Texas). Udeležil se bo tekmovanja jadrnic od Bermud do Halifaxa. (Telefoto AP)

Sovjetski vagoni »puščajo« premog

MOSKVA — Sovjetski mesečnik »Eko« je priobčil vest, da se vsako leto trije odstotki doma izkopanega premoga izgubijo med prevozom po železnici. Kako to? Zaradi zastarelih in slabo vzdrževanih vagonov, katerih dno je tu in tam preluknjano in skozi takšne luknje se letno razsuje po železniških tirih nič manj kot 20 milijonov ton premoga.

Člankar pripominja, da se je pred kakimi 10 leti na tak način zgubilo »samo« 10 milijonov ton premoga, pa še, da lukenj ni žrtev le premog, ampak tudi gnojila in železna ruda. Njihova zguba je celo še izdatnejša.

MIKI MUSTER: Čudežni otok

(21.) Pustolovščine Zvitorepca, Trdonje in Lakotnika

Bo nafto zamenjalo ribje olje?

PARIZ — Na tukajšnji mednarodni razstavi živil v juniju bo sodelovala tudi islandska tovarna ribjega olja LYSI SA. Njeni raziskovalci so ugotovili, da utegnejo v prihodnje to olje s pridom uporabiti tudi kot pogonsko gorivo. Zatrjujejo, da izogrevanje ribjega olja oddaja skoro enako količino toplote (9.500 kilokalorij pri kilogramu), kakor plinsko olje ali nafta (10.000 kilokalorij).

Ne samo, ribje olje vsebuje tudi precej manj žvepla ter je potemtakem manj onesnažujoče od plinskega olja, razen tega je cenejše: medtem ko stane tona nafte 355 ameriških dolarjev, stane tona ribjega olja samo 295 dolarjev. Seveda pa so tu tudi težave: dosedanja poizkusi so nakazali potrebo, da se motorji kamionov prirojiijo novemu gorivu.

Ubil ženinega zapeljivca: oproščen

SYDNEY — Limbiari Tjagamari, 70-letni staroselec iz osrednje Avstralije, je s sulico ubil Clema Fosterja Tjabanungo, ker da mu je zapeljal ženo. Potem pa je članom lastnega plemena dejal, naj ga za zločin kaznujejo po pravadni tradiciji: eden mu je s sulico prebodel nogo, drugi ga je z nožem zabodel v hrbet, a tretji ga je s sekiro treščil po lobanji.

Še danes zdravniki ne vedo, kako da se je rešil, dejstvo je, da je okrevan in moral pred sodišče belopolnih. Sodniku je razložil, da je Tjabanungo umoril, ker se mu je tako pač zdelo prav. Sodnik se je zamislil in ko mu je tožilec ponazoril, kako je obtoženi sam pristal na to, da ga sovaščani za kazen umorijo, je priletnega moža oprostil, češ da je treba spoštovati plemenske običaje.

Namen ne posvečuje sredstev

LONDON — Neka angleška organizacija ljubiteljev živali je te dni opozorila javnost, da se je v vasi Liskeard na jugozahodu države pojavila igra, v kateri naj bi bili prizadeti deževniki.

Igro si je izmislil vaški krčmar Ted Ellway, njena pravila pa so take: tekmovalci se lahko poslužijo vseh mogočih sredstev, da privabijo deževnike na površje zemlje, zmaga pa tisti med njimi, ki mu uspe privabiti najdaljši primerek. Kdor zgubi, mora darovati določeno vsoto denarja za dobra dela.

Omenjena organizacija ljubiteljev živali priznava, da je izumitelja igre vodil plemenit namen. Vendar je po njenem igra kruta do deževnikov in jo je treba ukiniti: namen pač ne posvečuje sredstev.